

Verksamhetsberättelse 2015

Styrelsen 7 april 2016
Ägarrådet 23 maj 2016

Innehåll

Innehåll.....	2
FÖRORD.....	3
INLEDNING	5
Styrning och uppföljning.....	5
Personal och verksamhet.....	6
Verksamhetsberättelsen	7
VERKSAMHET & AKTIVITETER 2015	8
Verksamhetsprocesser	8
Allmänna utgångspunkter	8
Intressebevakning	9
Programbevakning	11
Förändringsprocesser	13
Huvuduppdragsprocesser	16
Horisontella policyområden	16
EU:s budget- och programperiod 2021—2027	16
Europa 2020 & den demografiska utmaningen.....	19
Territoriell samverkan inom Europeiska Arktis i ”The Great North”	23
Vertikala policyområden: Fokusområden.....	26
REGIONAL UTVECKLING.....	26
Sammanhållningspolitik för regional kapacitetsuppbyggnad	26
Samlad OECD-studie för regionerna i NSPA	29
INNOVATIONSUNIONEN.....	31
Forskning och Innovation för Europeisk Excellens	31
Smart specialisering genom kreativa kluster och digitala agendan	34
INRE MARKNAD	40
Transport och infrastruktur för sammanlänkat Europa.....	40
Råvarutillgångar och utveckling: Mineraler, metaller, skog & energiproduktion	50
Marknads- och näringslivsutveckling för konkurrenskraftiga småföretag.....	53
ATTRAKTIV LIVSMILJÖ	55
Miljöriktig, hälsosam och klimatsmart tillväxt	55
Kreativ kultur-, design- och kompetensutveckling med lockande upplevelser.....	57
Kommunikation.....	60
Bilaga: Program Europaforum Norra Sverige i Bryssel 8-9/10	64

FÖRORD

2015 var i någon mening ett mellanår för North Sweden European Office (North Sweden/NS). Ett år mellan avslut av förhandlingar och förberedelser avseende innevarande programperiod 2014—2020 respektive att gå in i skarpt läge för diskussioner, förslag och förhandlingar om nästa EU programperiod 2021—2027.

Det har inte för den skull varit ett lugnt år mellan det intensiva arbete som var och där North Sweden i högsta grad kunde bidra till att fonder och program i det stora hela blev i enlighet med det som NS huvudmän och regionala aktörer önskat, respektive det intensiva arbete som komma skall för att även till nästa omgång och holmgång kunna bidra till motsvarande lyckosamma resultat. Tvärtom var såväl ambitions- som insatsnivån hög under året och att på allvar bereda mark för ett fortsatt framgångsrikt arbete på EU-nivå och hemmaplan, inklusive att också mäktas med en nödvändig totaluppgrusning av kontoret för fler och bättre arbetsplatser samt förbereda för beslut under 2016 om en fortsatt verksamhet för NS efter 2017. Några exempel kan då bland mycket annat lyftas fram för det framåtriktade arbetet.

Exempel på plattformar som North Sweden under året har lagt grunden för är:

- För att möta EU:s behov av underlag, fakta och analyser för att också till nästa programperiod vara berett att ge norra Sverige extra stöd, initierade NS under 2014 inom Europaforum Norra Sverige, EFNS, och därefter Northern Sparsely Populated Areas, NSPA, behovet av en samlad studie i regi av OECD, som under 2015 med NS som samordnare startades upp och tillsammans med olika aktiviteter på Brysselarenan är en given plattform för dialog med EU kring norra Sveriges utmaningar och möjligheter.
- För att stärka de regionala aktörernas möjligheter att komma in i och få del av EU:s andra stödformer utöver de regionala fonderna, har NS tillsammans med övriga NSPA skrivit fram och fått godkänt för en så kallad European Innovation Partnership, EIP, inom Smart Cities, efter att också ha fått bort begränsningar om att endast vara för städer över 250.000 invånare, som ger förutsättningar för fördjupad samverkan med regionala aktörer runt om i Europa och att få del av EU:s forsknings- och innovationsmedel.
- I och med att Botniska Korridoren, BK, togs in i EU:s så kallade Core Network inom EU:s infrastrukturnätverk, vilket först inte var möjligt men efter NS arbete blev möjligt och därtill berättigat till maximalt stöd från EU, kunde NS under 2015 genom att till EFNS skriva fram en position om EU:s vitbok för transport och därefter i direkt dialog med EU-kommissionen, vrida om det fokus som ändå fortsatt var på övriga huvudnätkorridorer, till att också i analyserna ta in anslutande Core Network som BK och hela Övre Norrland.
- Genom medlemskap och aktivitet i det regionala forsknings- och innovationsnätverket ERRIN, erbjuder NS en bas för regionens aktörer att ingå i Europeiska forsknings- och innovationssammanhang för utbyten, forskningsanslag och även direkt påverkan på EU:s policyarbete, där ett exempel är medverkan i EU Design Days som lyfter fram norra Sveriges kreativa näringar och potential vid sidan om de mer traditionella industrierna.

Exempel på där North Sweden kunnat bidra till att mobilisera för framtiden är:

- De två intensiva dagarna för utökat rapportörsmöte med Europaforum Norra Sverige i Bryssel, i regi av North Sweden, bjöd deltagarna på dagsfärska uppdateringar från de som sitter närmast i EU:s skeenden och var en mobilisering för hemmaaktörerna men också lika mycket gentemot EU:s relevanta aktörer, att norra Sverige är på hugget inom EU:s regionalpolitiska diskussioner, som för åren framåt går att bygga vidare på.

- Dialogen med EU om EU:s arktiska strategier har mobiliserat en insikt på hemmaplan om vikten av att vara med i processen för att inte andra skall bestämma över exempelvis fonder och program till de regioner som definieras till det Europeiska Arktis, till vilka Övre Norrland hör, men också bidragit till att påverka EU:s arbete med att verkligen lyfta in de regionala utvecklingsperspektiven i norra Europa i EU:s arktiska diskussion.
- Medverkan i de olika nätverk som finns på EU-arenan gör att Övre Norrlands röst blir hört och att genom North Sweden därigenom kunna mobilisera andra för att stödja norra Sveriges syn på EU:s förslag och beslut, såsom att EU skall lyfta in infrastruktur för också perifera områden, via exempelvis det arbete som gjorts från NS med EU:s vitbok för transport, att överlag fokusera mer på mindre urbana områden än det storstadfokus som varit rådande, där medverkan i EIP:n Smart Cities och OECD-studien bidrar, och att mobilisera andra för en regionalpolitik i EU omfattande alla regioner i hela EU inklusive mer glesbefolkade och inte exempelvis bara de allra fattigaste, där NS arbete med en konferens i Bryssel för alla svenska regioner kan nämnas.
- Genom att bokstavligen ta tag i de som i hemmaregionen och nationellt arbetar med skog och skoglig biomassa, för att samlas kring att jobba gentemot EU utifrån att förstå de förslag som arbetas med i EU och som rentav var på väg att sätta hinder för svenskt skogsbruk och utvecklingen av biomassa, har NS kunnat lyfta in norra Sveriges och hela Sveriges syn på hur den skogsresurs som finns och hur svensk skogsnäring arbetar, kan bidra positivt till hela Europas klimatarbete samt att i EU hitta allianser för det.

Det handlar sammantaget om mängder av aktiviteter som redovisas i följande verksamhetsberättelse, som utifrån de direktiv och mål som ställts upp visar vad som gjorts och med vilka resultat, ibland tydliga resultat, men som så ofta när det handlar om långsiktiga processer med många aktörer mindre tydliga men ändå utläsbara effekter. Allt kommer för den skull inte med och inget hade varit möjligt utan duktiga medarbetare och nära samverkan med våra aktörer på hemmaplan. Det är flernivåstyre i praktiken, att sammanlänka den demokratiska dialogen på vår regionala nivå med den demokratiska dialogen i EU och vice versa och många i vår omvärld uppmärksammar det och lyfter fram NS arbete som en förebild. Allt är för den skull inte möjligt att göra i en liten organisation som skall täcka stora områden och många gånger gör NS, utifrån sitt uppdrag, också som mest nytta där det kanske syns som minst utåt. Att vara en aktör som uppfattas som nära, tillgänglig och relevant för hemmaaktörerna är därför en utmaning som aldrig kan läggas åt sidan. 2015 var mitt i allt annat också ett år med fokus på att bereda mark för det.

/Mikael Janson
Direktör

Mikael Janson, chef North Sweden, i panelsamtal i Europaparlamentet 22/10 inför COP21 i Paris.

Panel om lokalt miljöarbete, såsom för norra Sverige; LKAB:s energisnåla tåg, Umeås satsning på Green Capital och Datahallsetableringar i kallt klimat för klimatets skull.

INLEDNING

Styrning och uppföljning

North Sweden European Office (North Sweden/NS) är Norrbottens och Västerbottens gemensamma organisation. Syftet är att strategiskt ta del av och föra hem kunskap om, respektive bidra till, att påverka viktiga policyområden i EU som har betydelse för regionens ekonomiska och hållbara tillväxt.

Verksamheten sker i form av ett projekt inom ramen för ett samarbetsavtal mellan medverkande regionala aktörer som också anger verksamhetsbidraget per huvudman. Region Västerbotten står som formell projektägare. Utöver verksamhetsbidraget från huvudmännen erhåller North Sweden även ekonomiskt stöd från Länsstyrelsen Västerbotten.

2015 var det andra året i den innevarande projektperioden 2014-2016. North Sweden har arbetat utifrån den av Ägarrådet utpekade verksamhetsinriktningen genom det för 2015/2016 antagna verksamhetsdirektivet och verksamheten har bestått av bevakning och aktiviteter inom den av styrelsen mer konkretiserande verksamhetsplanen för året.

Den löpande ledningen sker via en utsedd styrelse med en företrädare per huvudman enligt sammanställning nedan, samt ett årligt Ägarråd med en företrädare per huvudman som antar verksamhetsdirektiv och följer upp verksamheten genom den verksamhetsberättelse som härmed presenteras avseende verksamhetsåret 2015.

Styrelseledamöter representerande huvudmännen:

- Peter Hedman, *ordförande*, Region Västerbotten
- Anna Lindberg, Norrbottens Läns Landsting
- Tina Norgren (*t o m maj*) och Lena Anttila (*fr o m juni*), Länsstyrelsen Norrbotten
- Anna Lassinantti (*t o m februari*) och Karin Ahnqvist (*fr o m augusti*), Västerbottens Läns Landsting
- Anita Lindfors, Kommunförbundet Norrbotten
- Gry Holmgren Hafskjold, Luleå Tekniska Universitet
- Hans-Olov Byquist, Umeå Universitet
- Robert Forsberg, Norrbottens Handelskammare
- Emma Arvidsson (*t o m juni*) och Peter Forsell (*fr o m september*), Västerbottens Handelskammare
- Torbjörn Halvardsson, Företagarna Västerbotten
- Ingela Lekfalk (*t o m november, därefter vakant*), Företagarna Norrbotten

Styrelsen har under 2015 träffats (i Skellefteå där inte annat anges): 29/1, 18/3, 10/6, 25/8, 13/10 (Bryssel) samt 3/12. I samband med mötet i oktober i Bryssel presenterade medarbetarna sitt arbete samt anordnades en särskilt diskussionspunkt om den Europeiska Socialfonden (ESF) med Roland Bladh från EU-kommissionen med ansvar för ESF gentemot Sverige. Därtill kunde styrelsen medverka vid seminariet med nätverket för Northern Sparsely Populated Areas (NSPA) under den så kallade Open Days-veckan i Bryssel för alla tillresta från NSPA-regionerna med flera om den statliga utredningsrapporten "Growth from North". Därutöver har Ägarrådet haft ordinarie möte i Skellefteå den 24/4.

Personal och verksamhet

Antalet anställda var under första halvåret 2015 motsvarande 3,5 tjänster och under hösten motsvarande 4,5 tjänster. Efter en lite utdragen process som under inledningen av 2015 innebar ett delvis omtag av rekryteringsprocessen, kunde så under våren en ny person rekryteras till den utlysta innovationstjänsten med tillsättning under andra halvåret. Genom det ekonomiska utrymme som skapats kunde under hösten också den tidigare innovationstjänsten om 50% vara kvar året ut för att göra övergången så smidig som möjligt. Den tjänsten avslutades vid årsskiftet och därmed är North Sweden fullbemannat med fyra heltidstjänster i Bryssel i enlighet med av Ågarråd och styrelse fattade beslut.

Personal och befattningsort samt sysselsättningsgrad:

- Mikael Janson, *Direktör*, Bryssel (100%)
- Lars Wikman, *Senior Adviser*, Luleå (50%)
- Mona Mansour, *Senior Adviser*, Bryssel (100%)
- Martha Bahta, *Communicator & Adviser*, Bryssel (100%)
- Anthony Scully, *Senior Adviser*, Bryssel (100% från och med mitten av augusti)

Under våren anlätades också Charlotte Andersdotter för några uppdrag på Brysselarenan i avvaktan på tillsättning av innovationstjänsten kopplat till den European Innovation Partnership Smart Cities som North Sweden är involverad i. Därtill har under året liksom tidigare år två praktikanter per termin arbetat med nyhetsbevakning, besöksgrupper och det internadministrativt bland mycket annat. I hög grad bygger kontorets löpande vardagliga verksamhet på praktikanternas insatser. Under vårterminen praktiserade Kejvan Bexenius och Kalle Eriksson och under hösten Alexandra Strömbäck och Oskar Ivarsson.

Efter omfattande planering och efterhörande av prisofferter från olika leverantörer samt samordning med fastighetsägaren kunde under våren en större omdaning av kontoret planläggas för genomförande under sommaren och hösten. Det var stort behov av det med heltäckningsmattor i lokalerna som sett bäst före datum sedan länge samt möbler från i huvudsak när kontoret etablerades 1997 samt tillskott såsom att North Sweden tagit över en del möbler från grannkontor som flyttat ut, för att ha plats för fler på kontoret genom dels beslutet om en Brysselplacering av hela verksamheten samt behov av en ytterligare arbetsplats för sekretariatet för CPMR Östersjökommission, finansierat av Region Västerbotten och Landstinget Norrbotten, med placering på North Sweden från början av 2015 och planerat till och med 2016.

I inledningen av året slutfördes också utbyte av teknik i form av ny leverantör för internetuppkoppling, fungerande telefonsystem samt en riktig kontorsskrivare som påbörjats året innan, som ett första steg i kontorsuppgaderingen. Genom upparbetade överskott och beslut i styrelsen hade utrymme skapats för nödvändiga insatser för en långsiktigt hållbar arbetsmiljö.

Under sommaren tömde personalen sina kontorsutrymmen och det ordnades med att lokalen i övrigt tömdes med köket som temporär förvaringsplats för övrigt. Genom hyresvärden byttes sedan alla heltäckningsmattor ut mot nya och i nästa steg under hösten när köket tömts lades ett mer ändamålsenligt laminatgolv in. Därtill målades alla väggar om. I slutet av sommaren kunde nya möbler levereras och monteras och de första veckorna efter

sommaren ägnades åt att få ordning på kontoret. Arbetet gick i olika steg och mycket småjusteringar och kompletteringar krävdes för att få allt på plats och få upp fungerande lampor på väggarna med mera, inte minst som det saknades delar i möbelleveransen som behövde kompletteras. Köket togs i egen ordning efter att ha kunnat tömmas och var inte klart för att användas förrän i slutet av året.

Arbetet pågick därmed under hela hösten och in i 2016 och det hade givetvis en konkret påverkan på förutsättningarna för det löpande arbetet på North Sweden under en stor del av 2015, med mycket som dök upp under tiden, samtidigt som övrig verksamhet löpte på utan utrymme för avbrott. På det hela taget hölls dock de kritiska delarna i den uppställda tidplanen och den lagda budgeten för att i möjligaste mån minimera påverkan på verksamheten i övrigt och leveransen av North Swedens huvuduppdrag.

Verksamhetsberättelsen

Denna verksamhetsberättelse följer strukturen för de av North Swedens Ägarråd utpekade verksamhets- och huvuduppdragsprocesser med styrelsens beslutade målsättningar och aktiviteter inom dessa för att underlätta möjligheterna för uppföljning av verksamheten och uppnådda resultat avseende såväl genomförande som måluppfyllelse.

Utgångspunkten är därför de inriktningar och insatsområden för bevakning och påverkan som slagits fast i *verksamhetsplanen* med tillhörande aktiviteter inom ramen för *verksamhetsdirektivets* utpekade huvudsakliga verksamhets- och policyprocesser/ fokusområden. I verksamhetsplanen prioriterade sådana insatsområden, är i den följande genomgången markerade med understrykning.

Under respektive processområde återges inom markerad ruta den huvudinriktning som slagits fast i verksamhetsdirektivet för 2015/2016 samt den inriktning och målsättningar som i sin tur ställts upp i verksamhetsplanen för 2015/2016. Redovisningen utgår ifrån de uppställda målen/huvudpunkterna under respektive rubrik i verksamhetsplanen och det är utifrån det genomförandet i form av aktiviteter och en redovisning av uppnådda mål relateras.

Ett återigen på Scandic i Skellefteå väl samlat Ägarråd den 24 april.

*Andreas Lind, Länsstyrelsen Norrbotten,
Peter Forssell, Västerbottens
Handelskammare, Inger Edlund
Pedersen, Norrbottens
Handelskammare, Kennet Johansson,
Länsstyrelsen Västerbotten, Britta
Flinkfeldt, Kommunförbundet
Norrbotten, Johan Sterte, Luleå
Tekniska Universitet, Agneta Marell,
Umeå Universitet, Harriet Clason,
Region Västerbotten, Robert
Salomonsson, Företagarna
Västerbotten, Maria Stenberg,
Norrbottens Läns Landsting, Ingela
Lekfalk, Företagarna Norrbotten.*

VERKSAMHET & AKTIVITETER 2015

Verksamhetsprocesser

Allmänna utgångspunkter

VERKSAMHETSDIREKTIV:

North Sweden ska bedriva sin verksamhet inom av ägarna utpekade prioriterade policy- och insatsområden och kunna ge dels relevant information om EU till regionens aktörer, dels för regionen relevanta aktörer i EU nödvändig kunskap om Övre Norrland. Det ska finnas ett tydligt jämställdhetsperspektiv i verksamheten. North Sweden ska vara transparent och tillgängligt inom ramen för gällande offentlighetsregler. Kommunikation är av avgörande betydelse för huvudmännens möjligheter att såväl se nyttan med som kunna dra nytta av North Sweden och ska därför genomsyra verksamheten.

VERKSAMHETSPLAN:

Avseende information, dialog och samverkan ska North Sweden:

- Samverka med relevanta dialoggrupper inom olika policyområden gentemot huvudmännen och deras utsedda företrädare.
- Se över hur informationskanaler och dialog med regionens aktörer andra än huvudmännen inom kommuner, företag och akademi rent allmänt kan stärkas.
- Bidra med EU-dimensionen i det regionala integrations- och jämställdhetsarbetet och på dessa områden, internt och externt, vara ett gott föredöme på Brysselarenan.
- Vara en given nyckelspelare och informationskälla för hela Övre Norrland när det gäller EU-frågor och bidra med EU-dimensionen i det regionala

GENOMFÖRANDE:

- NS har under året fortsatt dialogen med och mött dialoggrupperna för att följa de arbetsområden som NS arbetar utifrån och grupper finns inom områdena Regional Utveckling, Innovationsunionen/FoI, Näringsliv och Transport samt Livsmiljö.
- North Sweden medverkar i Europaforum Norra Sveriges tjänstemanna- och rapportörgrupper och medverkar till att arrangera med seminarier och talare vid EFNS möten.
- North Sweden är med i olika sammanhang där regionens aktörer gör aktiviteter som att finnas vid Region Västerbottens arrangemang på Grand Hotell under januari, Mötesplats Lycksele (3/6) och Almedalen i juli.
- North Sweden medverkar ofta i huvudmännens olika arrangemang med koppling till regional utveckling samt EU i enlighet med redovisning under de olika verksamhets- och fokusområdena.
- North Sweden för alltid in frågan om bättre könsbalans vid olika aktiviteter och evenemang för att bidra med jämställdhetsperspektivet också på Brysselarenan.
- North Sweden har löpande gett strategisk information via nyhetsbrev, direkt dialog med berörda aktörer samt till dialoggrupperna om processerna i EU och EU:s olika förslag och initiala förberedelser inför kommande programperiod.
- NS har löpande under året, liksom tidigare år, skrivit bredare mer djuplodande analyser, så kallade "State of Play", om skeendena i EU inom olika områden, även om det varit lite av ett mellanår mellan slutförhandlingarna av nuvarande programperiod och inför arbetet med nästa programperiod.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Formerna för dialogen med huvudmännen genom de etablerade dialoggrupperna har börjat sätta sig och även om det finns mer att göra, är det kanaler och grupperingar som bidrar till att såväl förankra NS arbete hemåt som bidra till arbetet på Brysselarenan.
- ✓ Att North Sweden blir inbjuden till de regionala aktörernas olika arrangemang och får direkta frågor från aktörer för att ge strategisk kunskap om det som pågår i EU samt att andra än huvudmännen också vill ta del av dialoggrupper och annan information, tyder på att NS är som relevant och strategisk part för regionen.
- ✓ Verksamheten får ofta uttalad uppskattning för informationsförmedlingen och de aktiviteter som regionens aktörer är med i där NS hållit i arrangemanget och överlag allt mer förfrågningar från hemmaplan som kan tolkas som att allt fler ser NS som en strategisk resurs i det som relaterar till EU.
- ✓ Strävan till jämnare könsbalans i en ofta manligt dominerad omgivning är en utmaning, men det gör skillnad mot den gängse bilden för många evenemang i Bryssel i de fall NS kan styra upplägg och medverkande.

Intressebevakning

VERKSAMHETSDIREKTIV:

North Sweden måste ha väl utvecklade kontaktnät och kunna agera professionellt och hemtamt både i Bryssel och i den egna regionen. North Sweden ska via hemsida, nyhetsbrev och facebooksida samt vid behov egna anordnade kunskaps- och dialogmöten fortlöpande hålla huvudmän och intressenter uppdaterade om det arbete som görs och det som sker i EU och i regionen med kopplingar till EU. NS är en plattform för regionens närvaro i Bryssel, såväl genom specifika arrangemang inklusive studiebesök, som genom den kontinuerliga löpande bevakningen och intressepåverkan och att kunna ge strategiskt stöd för regionens aktörer gentemot EU. Det är genom samverkan framgång nås och Europaforum Norra Sverige (EFNS) tillsammans med Mid Sweden-kontoret samt Northern Sparsely Populated Areas (NSPA) är särskilt väsentliga för samhandling på Brysselarenan.

VERKSAMHETSPLAN:

- Bevakning: North Sweden bevakar det som sker i EU med relevans för regionens aktörer.
- Information: North Sweden riktar in en stor del av sin verksamhet på att informera dels om regionen i EU och dels om EU i regionen.
- Påverkan: North Sweden hjälper aktörer i regionen att förpacka budskapet och leverera detta till rätt adressat, med hjälp av ett antal verktyg.
- Rådgivning: North Sweden erbjuder regionens aktörer strategisk EU-rådgivning.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden medverkade vid arrangerandet av en lunch för svenska Europaparlamentariker i Europaparlamentet med övriga svenska regionkontor i Svereg-nätverket för att berätta om regionkontorens arbete och lära känna de nya ledamöterna, med Maria Corazza-Bildt som värd och bland annat Jens Nilsson och Peter Eriksson från norra Sverige med (14/4).
- North Sweden tog initiativ till möte med Mid Swedens nya chef när tjänsten tillsattes under november och att anordna ett gemensamt besök hos Sveriges enda representant i Europaparlamentets regionala utskott, Anna Hedh (1/12).

- Utöver det som redovisas ovan under de allmänna utgångspunkterna för NS informationsförmedling respektive under de olika fokusområdena för NS bevaknings- och påverkansarbete, sker en allmän bevakning av det som pågår i EU med intresse för regionen, som återkopplas direkt till relevanta aktörer som arbetar med frågorna i regionen, alternativt att aktörer i regionen kontaktat NS om det, vilket kan skattas ske varje vecka.
- Den huvudsakliga allmänna löpande informationsförmedlingen sker dock i övrigt via nyhetsuppdateringar på hemsidan och det nyhetsbrev som North Sweden ger ut varannan vecka respektive statusuppdateringar på North Swedens Facebook-sida och Twitter-konto.
- North Sweden ingår också i olika arbetsgrupper nationellt, såsom Näringsdepartementets grupp för Regional Nationell Dialog/RND inom forskningsområdet samt inom VINNOVA-grupperingar och på EU-arenan och blir återkommande inbjuden till att medverka i påverkansarbete från regionala och nationella företrädare samt andra aktörer på Brysselarenan.
- North Sweden blir återkommande inbjuden till och får besök för att för andra berätta om det egna påverkansarbetet, såsom;
 - Berätta om EU:s arktiska arbete och norra Sveriges roll för forskare från Quebec i Kanada (27/1).
 - Berätta om NS verksamhet för chefen för småkommunernas samverkansorgan SmåKom (4/2).
 - Berätta om NS påverkansarbete för forskare från Bergens Universitet (4/2).
 - För ledningen för Region Värmlands regionala utvecklingsarbete berätta om NS arbete i Bryssel (24/3).
 - Berätta om NS påverkansarbete gentemot EU för forskningsstudie, Göteborgs Universitet (31/3).
 - Berätta om NS för finska Arctic Geoinnovations (23/4).
 - Tillsammans med Skånekontoret representera de svenska regionerna vid middagsmöte hos svenska andraambassadören till EU för diskussion med Anders Lönn, statssekreterare för forskningsfrågor på besök i Bryssel (28/5).
 - Med Skåne och Värmland hos Central Sweden prata om Brysselkontorens arbete för Ägarföreträdare från Dalarna, Örebro och Gävleborg (22/6).
 - På inbjudan av Malmö Stad i Bryssel berätta om NS påverkansarbete med Botniska Korridoren som exempel för nedresta kommunledningar från Malmö-Lund-regionen (7/9).
 - Berätta för Västra Götalandsregionens internationella chef om NS arbete på Brysselarenan (11/11).

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Övre Norrland lyfts i olika sammanhang som ett gott exempel inom olika frågor från EU:s institutioner och det är förstås svårt att veta vilken roll NS spelar för det, men närvaron i Bryssel spelar givetvis en roll för kunskap om och intresse för regionen, särskilt för att vara en relativt perifer region med få människor.
- ✓ Därtill lyfts North Sweden specifikt fram av såväl företrädare från EU som andra som arbetar gentemot EU, som ett kontor som är aktivt, synligt och rentav ett föredöme i hur den regionala nivån företräds och kan bidra till EU:s processer, på ett sätt som nog får anses ganska utmärkande.
- ✓ Inbjudningar att berätta om och förmedla kunskap om NS påverkansarbete från annat håll riktar sig förstås inte direkt till de egna huvudmännen, men är ett tecken

på att omvärlden uppfattar NS som en relevant och duktig aktör för sina huvudmän på Brysselarenan och skapar i sig goda relationer till andra för NS och regionen relevanta aktörer.

- ✓ Hos de regionala aktörerna finns en allmänt god kunskap om vikten av att utgå från EU:s policys, som även om de utgår från huvudmännens egna EU-relaterade processer, kan antas också bero av att North Sweden bidrar med information, kunskapsförmedling och regional förståelse för EU:s perspektiv.
- ✓ Sist i verksamhetsberättelsen finns under "Kommunikation" en sammanställning med analys över statistik för hemsida och nyhetsbrev samt besöksverksamhet hos North Sweden i Bryssel, som ger en bild av hur den allmänna information som North Sweden förmedlar når ut via dessa kanaler, vilket kan sammanfattas med att den digitala nyhetsförmedlingen sammantaget når allt fler samtidigt som besöksgrupperna till Bryssel ökat mot tidigare år, även med att en del besök ställdes in i samband med utlyst höjd hotnivå mot Bryssel i slutet av året.

Erik Bergkvist, ordförande Region Västerbotten, tillsammans med Herald Ruijters, Head of Unit TEN-T, EU-kommissionen med flera på CPMR generalförsamling 4-6/11.

Erik Bergkvist höll ett anförande om transportinfrastruktur i en panel med bland annat Herald Ruijters, chef för EU:s infrastrukturnät TEN-T, som ofta lyfter fram NS och Norra Sveriges aktiva arbete på området. North Sweden samverkar med CPMR och kunde medverka tillsammans med politiken att beslut inom bl a infrastrukturområdet för påverkan mot EU samspelade med de positioner som Europaforum Norra Sverige antagit på underlag från NS.

Programbevakning

VERKSAMHETSDIREKTIV:

North Sweden ska löpande synliggöra nyheter och ansökningsomgångar avseende program och projekt som utlyses samt medverka till initiala kunskaper samt möjligheter och kontakter för regionala aktörer att gå in i EU-projekt och etablera samarbete med andra aktörer i EU. Det renodlade ansökningsarbetet och programgenomförandet utförs av regionens aktörer. North Sweden medverkar med sina kunskaper för insatser som stödjer hemmaaktörernas möjligheter till finansiering från EU.

VERKSAMHETSPLAN:

North Sweden ska med kunskap om EU:s finansieringsformer och vilka vägar och möjligheter som står till buds för att ta del av dessa kunna bistå genom att:

- kommunicera allmän information om programmen via hemsidan och länkar till relevanta externa hemsidor, med löpande uppdaterad information om programmen.
- erbjuda sammanfattande information om de för regionens aktörer mest relevanta fonderna och programmen och var mer information om dem finns att söka.

- bevaka nya ansökningsomgångar som görs och informera om det via nyhetsbrevet och/eller när det är relevant föra information direkt till berörda regionala aktörer.
- ge rådgivning till/i samarbete med regionala aktörer vid seminarier eller enskilt om matchning av lämpliga program och vilka vägar och stödfunktioner som finns.
- bistå med partnersök via för NS och aktuellt program relevanta egna bryssel nätverk och EU-kommissionens tillgängliga kanaler med flera.
- agera för att ge kunskap om EU:s fonder vid exempelvis näringslivets möten.

GENOMFÖRANDE:

- Delta i informationsaktiviteter i Bryssel om de programmen, såsom information om de första resultaten av de nya programmen i Regionkommittén (19/1) för vidareförmedling till bland annat NS dialoggrupp regional utveckling.
- Medverka vid lanseringskonferensen i Överkalix med bland annat Tillväxtverkets och ESF-rådets generaldirektörer om de nya programmen (13/1).
- North Sweden tog inför North Sweden EU-forum som anordnades under 2014 fram kortfattade och lättillgängliga informationsblad över de flesta relevanta EU-fonderna och programmen som finns upplagda på hemsidan med information om programmen och var mer information kan sökas för den som planerar att söka projektstöd, som löpande uppdateras.
- North Sweden har kontinuerligt publicerat information om pågående programarbete och utlysningar samt partnersök via hemsida och nyhetsbrev och är ett område som ökat när programmen nu fullt ut rullar.
- Informationen har även spridits via direkt kommunikation till tänkbara intressenter i regionen genom riktade mail och telefonkontakter, exempelvis TEN-T-utlysningar avseende infrastruktur, forskningsfonderna Horizon 2020, H2020, och miljöprogrammet LIFE.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ I och med att programperioden för 2014—2020 är igång har det under året av naturliga skäl varit något mindre av att från NS sida bli inbjuden till eller anordna möten om fonderna och programmen för den nya programperioden, som var inför uppstarten av dem under 2013-2014, utan mer allmän information om det som är på gång för de rullande fonderna och programmen.
- ✓ NS har via nyhetsbrev och hemsida samt informationsträffar med regionala aktörer bidragit till uppdaterad information om utlysningar och diskussioner om kommande förändringar i de löpande fonderna och programmen av intresse för regionens aktörer inom särskilt sektorsprogrammen och Connecting Europe Facility samt Horizon 2020 med flera för regionen relevanta fonder.
- ✓ Det framgår också av kommunikationsavsnittet sist, att partnersök är en del av hemsidan som många söker sig till, så det kan antas att det är en uppskattad service som North Sweden tillhandahåller, även om det är ett område som vid en planerad uppdaterad hemsida kan utvecklas än mer för att nå fler.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Västerbottens och Norrbottens virtuella program- och projektstöds kontor**
 - Målsättningar:
 - Fler ansökningar från regionen till de olika sektorsprogrammen.
 - Länsövergripande samverkan inom EU-projektbevakning och deltagande för en tydlig ingång i regionen för projekthantering.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har vid VEUPO:s sammankomster informerat om i första hand H2020 samt EFNS positioner och Smart Specialisering
- NS medverkade vid det tvådagarsmöte med det virtuella EU-kontoret i Västerbotten anordnade i Stockholm för att diskutera verksamheten framåt och ta del av andras arbete, såsom Region Värmlands EU-projektarbete ut mot regionens kommuner, som NS ordnat med att de kunde medverka, samt att NS bidrog med egna perspektiv under de två dagarna (7-8/12).
- North Sweden har vid VEUPO:s sammankomster informerat om relevanta program och fonder med aktuella utlysningar på gång.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NS har genom VEUPO kunnat bidra till ökad kunskap om de olika relevanta programmen och särskilt forskningsprogrammet Horizon 2020 och vikten av att involvera olika aktörer och inte bara forskare i det.
- ✓ VEUPO har, med stöd från North Sweden, medverkat till att aktivera regionala aktörer att engagera sig och samverka kring program och strategier inom såväl EU som nationellt – t ex VINNOVA-utlysningar – och regionalt samt att etablera regionala, nationella, Europeiska och internationella partnerskap.

Förändringsprocesser

VERKSAMHETSDIREKTIV:

North Sweden ska fokusera på att säkerställa en helt Brysselbaserad verksamhet, som gentemot huvudmännen och regionens aktörer upplevs som en nära, tillgänglig, relevant och konstruktiv partner i det som kopplar till regional utveckling med bäring på EU inom ramen för av huvudmännen utpekade prioriteringar. Under 2015 ska också utrymme skapas för att arbeta med North Swedens interna processer och behov för att mäta med att långsiktigt, med sikte på kommande projektperiod 2017 och framåt, kunna fortsätta leverera det som efterfrågas av huvudmän, finansörer och övriga regionala aktörer.

VERKSAMHETSPLAN:

Avseende förberedelserna inför en fortsatt verksamhet efter 2016 ska North Sweden;

- Ge underlag för den dialog inom och mellan huvudmännen inför de förslag och beslut som krävs för en fortsatt verksamhet från 2017 och framåt.

GENOMFÖRANDE:

- Kontoret har i styrelsen lagt fram principer och huvudpunkter för en diskussion om den framtida verksamheten med utgångspunkt i nuvarande avtal med justeringar samt en hanteringsordning för processen, som också lyftes vid det ordinarie Ägarrådet (24/4).
- Utifrån de diskussionerna togs ett utkast till nytt avtal fram som godkändes i styrelsen och under september skickades ut till ägarrådets företrädare för vidare hantering hos respektive huvudman i avsikt att under 2016 kunna fatta ett beslut om verksamheten från 2017 och framåt.
- Styrelsens ledamöter har i sina respektive organisationer agerat för att avtalet skall hanteras för ett kommande beslut om det och löpande i styrelsen informerat om processen och eventuella frågor som dykt upp.
- Direktören har varit tillgänglig för att berätta om North Sweden och förslaget om det nya avtalet, bland annat gentemot kommunföreträdare i Västerbotten samt hela

Kommunförbundet Norrbottens styrelse i samband med deras möte i Luleå och beslut om att rekommendera kommunerna att godkänna avtalsförslaget (15/10).

- Direktören har också fört dialog och träffat Region Västerbotten vid olika tillfällen för att särskilt klara ut de delar som berör deras roll som formell hemmaorganisation för North Sweden och fakturering av NS bidrag gentemot övriga huvudmän.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Verksamheten har under året kunnat leverera ett förslag till avtal för North Swedens fortsättning med tid för att under hösten diskutera det inom och mellan huvudmännen och inom sig hantera nödvändiga formella processer inför att kunna ta upp det i samband med ordinarie Ägarråd 2016.
- ✓ Genom styrelsen och att direktören varit tillgänglig gentemot huvudmännen har också nödvändig information kunnat delges alla berörda som önskat och frågor och justeringar tas in i processen för vidare hantering.

VERKSAMHETSPLAN:

För en mer optimerad verksamhet ska bland annat följande åtgärder vidtas:

- Tydliggöra NS olika pågående policyprocesser
- Effektivare verksamhet
- Erbjuda North Sweden som en strategisk part för regionens aktörer
- Kvalitetssäkra verksamhetsprocesserna

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har under året byggt vidare på formerna för verksamhetsstyrning och uppföljning via ordningen och utformningen av verksamhetsdirektiv, verksamhetsplan och verksamhetsberättelse med angivna insatsområden och målsättningar och vid två internkonferenser haft det som bas för verksamhetsplaneringen (26/2, 26/8).
- Utifrån det har verksamhets- och fokusområdena ytterligare utvecklats och samordnats för ökad tydlighet och koppling till ansvar i organisationen genom de fyra övergripande arbetsområdena med en ansvarig per område: Regional Utveckling, Innovationsunionen, Inre Marknad samt Attraktiva Livsmiljöer.
- Genom den styrmodellen har det också uttalats att medarbetarna med ett mer självständigt arbete inom sina respektive ansvarsområden kan interagera och integrera med huvudmannorganisationernas ansvariga inom de olika politikområdena som stöd och policyprocessledare gentemot dem inom det som berör EU.
- Under året har också en samlad "Personalhandbok" tagits fram i dialog med Region Västerbotten som formell projektägare för att klara ut gränsdragningar mot administrativ hemmaorganisation beroende på var den enskilde är anställd och Region Västerbottens samlade regelverk som projektägare samt de administrativa rutiner, personalvillkor och förmåner som gäller inom North Sweden för att ytterligare kvalitetssäkra verksamhetsprocesserna.
- Under 2015 slutfördes också arbetet med uppgradering av telefoni och bredband samt IT-teknik för fungerande sådana system.
- Under året genomfördes också en fullständig uppgradering av kontoret för en bättre allmän arbetsmiljö och moderna avpassade kontorsplatser för alla medarbetare och därmed en överlag bättre fungerande och effektivare arbetsplats med de utmaningar som är med kontorets planlösning och att fysiskt få in fler personer stationerade där.

- Utöver de egna interna förändringsprocesserna arbetar NS tillsammans med andra regionkontor för att maximera den egna arbetsinsatsen på Brysselarenan, såsom informal Baltic Sea Group, iBSG, avseende Östersjörelaterade frågor, nätverket för de svenska regionkontoren i Bryssel (Svereg) som också inbegriper SKL, Sveriges Kommuner och Landsting, samt framförallt regionkontoren inom nätverket för Northern Sparsely Populated Areas, NSPA, och Europaforum Norra Sverige, EFNS.
- NS samverkar inom framförallt ramen för EFNS särskilt med Mid Sweden i det som är gemensamt och ger nytta/gemensam utväxling för hela Norra Sverige, men har även under 2015 försvårats av att Mid Sweden ännu varit i en omvandlingsfas med bara en personal och ny chef på plats först i november.
- NS har därmed dragit det stora lasset i EFNS och NSPA inklusive såväl det utökade rapportörsmötet i Bryssel för EFNS som OECD-studien inom NSPA och samtidigt försökt hålla gränsdragningen tydlig för att inte ta över än mer arbetsuppgifter för Mid Swedens aktörer, även om förfrågningar och önskemål kommit under året.

North Sweden samlat för veckoplanering på det upgraderade kontoret.

Mona Mansour, höstens praktikanter Oskar Ivarsson och Alexandra Strömbäck, samt Martha Bahta och Tony Scully, i de nya stolarna vid det nya sammanträdesbordet på en nylagd matta framför nytvättade gardiner. Behovet var stort av nya anpassade arbetsplatser för ett kontor som funnits i samma lokaler sedan 1997. 2015 var året då det med en del möda och besvär blev gjort.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ North Swedens arbetsmetod med styrning och uppföljning genom formerna för verksamhetsdirektiv, verksamhetsplan och verksamhetsberättelse och koppling till intern ansvarsfördelning har fortsatt varit en grund för en tydligare verksamhet gentemot huvudmän och finansiärer och även om det är omfattande dokument får de av de som tar del av dem ofta uppskattning för tydlighet i mandaten och processerna.
- ✓ Framtagandet av en samlad "Personalhandbok" inom verksamheten är också en del i att skapa en tydlighet för en väl fungerande verksamhet i ett stundtals snårigt landskap med många intressenter involverade samtidigt som verksamheten har att på lika villkor tillhandahålla en relevant verksamhet för samtliga parter och regionen som helhet, med medarbetare som vet vad som gäller och med egna tydliga mandat kan fokusera på sina delar för en så effektiv verksamhet som möjligt.

Huvuduppdragsprocesser

Horisontella policyområden

EU:s budget- och programperiod 2021—2027

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att North Sweden ska vara en strategisk resurs för regionens aktörer, kopplat till plattformarna Europaforum Norra Sverige samt NSPA, för relevant informationsförmedling till hemmaaktörerna och påverkan gentemot EU:s institutioner, för att inför kommande programperiod från EU:s sida fortsatt uppfatta Norra Sverige som en konstruktiv, relevant och intressant partner som levererar mervärden till Europa och därmed intressant från EU:s sida att ge ett fortsatt utvecklingsstöd i enlighet med de regleringar för de nordliga glesbefolkade områdena som beslutats om för 2014—2020.

VERKSAMHETSPLAN:

- **EU:s långtidsbudget 2021—2027 med fokus på sammanhållningspolitiken**
 - Målsättningar:
 - NS agera för att Övre Norrland synliggörs i underlagen för EU:s förberedande arbete för utformning av kommande budgetperiod.
 - NS bidra till att regionens aktörer är insatta i EU:s strategier och underlag för utvecklingen av den framtida EU-politiken.
 - NS förmedla kunskap om EU:s policyutvecklingsarbete och uppmärksamma på behov av aktivitet från regionens sida.
 - NS bistå Europaforum Norra Sverige och NSPA i strategier och aktiviteter som sätter fokus på norra Europa från EU:s sida.
 - NS medverka till att diskussionen inom EU slår vakt om den extra allokering med tillhörande regleringar som nu beslutats om.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden initierade inom Europaforum Norra Sveriges rapportörsgroup under 2013 förslaget om att i NSPA genomföra en OECD-studie som en plattform för förberedelsearbetet för nästkommande programperiod i EU, som konkretiserades genom förhandlingar inom NSPA-nätverket och gentemot OECD, bland annat genom att OECD på inbjudan av NS vara med på det kombinerade Europaforum och NSPA forum i Umeå 2014, vilket under 2015 landade i en överenskommelse om och uppstart av en sådan studie, *se samlad OECD-studie*.
- NS medverkade vid arrangerandet av den gemensamma konferensen mellan alla svenska regionkontor i Svereg-nätverket och SKL i Bryssel om hur den regionala nivån påverkas av de nya politiska vindarna från EU-kommissionen med flera i EU med ett tiotal nedresta från Norr- och Västerbotten (25-26/3).
- NS har i olika sammanhang fört fram vikten av att för särskilt områden som NSPA krävs en grundfinansiering och stödåtgärder för att också kunna komma i åtnjutande av EU:s nya lånefinansieringsinstrument EFSI, "Junckerfonden" kallad, som EU-kommissionen trycker mycket på, såsom vid workshop med EU-kommissionen om råvaror och Junckerplanen (20/5) och EFSI-information i Regionkommittén (7/7).
- North Sweden tog på sig och höll i det utökade rapportörmötet med Europaforum Norra Sverige som hölls på den Svenska Representationen i Bryssel för 50-talet medverkande politiker och tjänstemän från de fyra nordligaste regionerna, som fick

ett mycket intensivt och matigt program med väldigt kompetenta talare från EU och Brysselarenan för att diskutera olika för regionen viktiga politikområden (8-9/10);

- Syftet med dagarna var dels att från hemmaplansaktörerna uppdatera sig om vad som är på gång i EU med sikte mot nästa programperiod inom olika politikområden av relevans för norra Sverige, dels fungera som uppstarten av det EU-orienterade arbetet inför 2021-2027 och mobilisera de viktigaste aktörerna på Brysselarenan för att redan tidigt i processen se norra Sveriges intressen för en fortsatt dialog.
- Temat för dagarna var "Ny programperiod i EU – Nya möjligheter och nya utmaningar för Norra Sverige!" och kan liknas vid ett smörgåsbord av olika smakprov på för regionen viktiga frågor som är uppe för diskussion, att för de då nyvalda EFNS-ledamöterna att i det fortsatta arbetet ha med sig och kunna fördjupa sig i inom ramen för de olika rapportörsgupperingarna.
- Avstamp togs i regionens roll i EU och vad som förväntas från EU med Mikael Janson, NS, som också agerade moderator under hela forumet, och Fabian Zuleeg från den kanske mest välrenommerade Think Thanken i Bryssel, European Policy Center, EPC, som gav bilden av alla de utmaningar EU står inför, som en grund för de fortsatta mer ämnesinriktade diskussionerna.
- Programmet byggdes därefter upp utifrån olika pass, sammantaget 11 sådana pass, med talare och paneldiskussioner mellan talarna och publiken inom för EFNS rapportörsgupper viktiga i EU aktuella områden såsom infrastruktur, energiunionen, digitala plattformar, innovationsunionen samt framförallt sammanhållningspolitiken och EU:s inriktning framåt.
- Inför forumet togs det fram ett omfattande underlag om de olika passen för att förbereda deltagarna på de olika punkterna, om talarna och om de frågor som passen berörde, som var mycket uppskattat och överlag fick EFNS-mötet i Bryssel mycket höga omdömen och goda vitsord som bland det bästa som deltagarna varit med på i EFNS-sammanhang i den enkät som gick ut, om än något under hälften i svarsfrekvens.
- Passet om sammanhållningspolitiken var uppbyggt för att peka på vad som går att vänta sig för diskussionerna om nästa programperiod utifrån nuvarande som precis startats upp med sikte på en diskussion om mer glesbefolkade regioners behov och den OECD-studie NSPA genomför.
- Förutom EU-kommissionen genom Eric von Breska, den ansvarige för EU:s beräkningar av fördelning av struktur- och investeringsfonderna (som ersatte Mikael Landabaso, ansvarig för EU:s territoriella utveckling, som blev sjuk samma morgon), var i det passet därför också den ansvarige för OECD-studien från OECD, José Enrique Garcilazo, med samt Nicola Brookes, sammanhållningspolitikansvarig för nätverket för perifera och maritima regioner i Europa, CPMR, och Sveriges Regionalråd vid den svenska representationen, Bengt Wennerstein, som också var gästtalare på middagen.
- Bland talarna i övrigt fanns Åsa Webber, Sveriges representant i den viktiga Coreper 1 som är ländernas förhandlingsorgan för många för regionerna viktiga frågor, Cecilia Malmström, Sveriges EU-kommissionär, Pierre Schellekens, närmaste medarbetare till miljö- och energikommissionären Cañete, Menno van der Kamp, rådgivare till Pat Cox, ansvarig för huvudkorridoren Scandinavian-Mediterranean inom EU:s infrastruktursystem och Dan Andrée från Vinnova samt många fler, se programmet i bilaga till verksamhetsberättelsen.

- North Sweden har under året vid olika tillfällen pratat med olika aktörer för Regionkommittén i EU, CoR, för ett bättre utbyte inför kommande diskussioner om nästa programperiod och ökad medverkan från deras sida i EFNS arbete samt träffar på Brysselarenan, bland annat genom SKL:s ansvariga för CoR (14/10).
- North Sweden har tillsammans med övriga svenska regionkontor i Bryssel samt SKL inom Svereg-nätverket, initierat och sitter med i arbetsgruppen för planeringen av att under våren 2016 anordna en uppstartskonferens för alla svenska regioner inför kommande programperiod och hur diskussionerna går i EU med utgångspunkt av de lärdomar som kan dras från den process som var för att mobilisera hemmaaktörerna och nationell nivå gentemot EU.
- North Sweden har därutöver i dialoggrupper och de många olika sammanhang där NS varit företrätt för att berätta om verksamheten och regionen i EU lyft fram att nu börjar arbetet för 2021—2027 och att se var regionen och dess aktörer ska stå för att möta de kommande diskussionerna, förhandlingarna och besluten i EU.
- NS har också medverkat till att ta initiativ till att under 2015 genom en mindre arbetsgrupp i vilken NS ingår börja förbereda för en konferens våren 2016 med alla svenska regionkontor i Bryssel samt SKL riktad till de ledande politikerna och tjänstemännen inom regional utveckling och EU:s regionalfond i alla svenska regioner, för att tidigt mobilisera gentemot nationell nivå och EU inför diskussion, förslag och förhandlingar om EU:s kommande regionalpolitik.
- North Sweden har också tagit aktiv del i det förnyade initiativ som Nieder-Österreich tagit om en samlad manifestation för alla regioner till stöd för en sammanhållningspolitik omfattande alla regioner också nästa programperiod och dels hållit hemmaregionerna informerade, dels tillsammans med en mindre grupp svenska regionkontor skrivit fram förslag på ett mer generellt manifest med fokus på vikten för EU att engagera alla regioner för gemensam växtkraft snarare än tekniska detaljer och krav på pengar/bidrag som var i det förslag som lades fram vid initiativmötet (30/11).

Panelsamtal om EU:s framtida regionalpolitik vid Europaforum Norra Sverige i Bryssel 8-9 oktober.

Viss manlig övertikt i panelen under ledning av Mikael Janson, NS, som modererade EFNS-dagarna, som bjöd på en mer jämställd bild kan sägas. För den skull en kompetent panel: Bengt Wennerstein, Svenskt Regionalråd, José Enrique Garcilazo från OECD, Nicholas Brookes, CPMR, samt Eric von Breska, ansvarig på EU-kommissionen för hur EU:s regionalfondsmedel fördelas.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ North Sweden har gentemot regionens aktörer tidigt i processen inför nästa programperiod kunnat föra fram vikten av att förbereda mobilisering inför kommande förhandlingar och de utmaningar som finns, inklusive innebörden av den

nya "Junckerfonden", och ett av de främsta verktygen för det har helt enligt en av målsättningarna varit initieringen och under 2015 uppstarten av OECD-studien för NSPA-regionerna.

- ✓ NS har rent allmänt legat i framkant för det stundande arbetet med att bereda mark för förslag och förhandlingar som landar i Övre Norrlands favör och nyttja de tillfällen som givits både på hemmaplan och på Brysselarenan för den mobiliseringen, såsom arbetet med den stundande Sveregkonferensen för att mobilisera alla svenska regioner för ett bättre samspel med regering och EU samt förberedelserna för en gemensam manifestation för regionalfonder till alla EU:s regioner.
- ✓ Framförallt kunde Europaforumkonferensen i Bryssel användas som en plattform för att mobilisera både hemåt genom EFNS men framförallt på Brysselarenan gentemot för framtiden relevanta aktörer i arbetet med EU:s politik för nästa programperiod inom i stort sett alla för NS och norra Sverige relevanta områden, för EFNS deltagare att få ett svep över vad som nu är i luften och för NS att kunna föra dialog med berörda inbjudna talare såväl före som efter forumet och inför framtiden.
- ✓ Det var ett intensivt forum med mycket kompetenta talare, men att utvärderingen var mycket positiv från de som svarade av EFNS-företrädarna och att de som bjudits in att tala och andra som tog del av programmet och medverkade i de olika passen genomgående var positiva i det tidiga skedet som diskussionerna i EU inför nästa programperiod är och i flertalet fall tyckte sig ha fått med sig ett mervärde av diskussionen, får tas som ett betyg på att NS målsättningar med arrangemanget i hög grad uppnåtts, även om datumen av olika skäl inte egentligen var optimala och NS i princip fick dra hela lasset för arrangemanget.

Europa 2020 & den demografiska utmaningen

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att North Sweden på olika sätt ska bidra till att göra Europa 2020-strategin känd inom regionen, som en plattform för att möta den stora demografiska utmaning regionen står inför. North Sweden ska också medverka till att Övre Norrlands röst blir hörd i pågående översyn i EU av strategin. Därmed kan också regionen genom North Sweden på andra hålllet enklare komma i konstruktiv dialog om regionens intressen med Kommissionen och andra inom EU, som vill se att Europa 2020-strategin genomsyrar hela EU. North Sweden ska också kunna medverka till kunskap om hur de nya fonder och program som nu sätts ihop och kan användas för att stödja strategiska utvecklingsinsatser hos regionens aktörer i samklang med intentionerna från EU:s sida.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Europa 2020 som strategiskt regionalt utvecklingsverktyg**
 - Målsättningar:
 - Europa 2020 genomsyra regionala och lokala strategier/aktiviteter.
 - Det regionala Europa 2020 stödja NS möjligheter till dialog med EU.
 - Regional insikt om hur smart specialisering genom innovativt klusterbyggande i regionen samspelar med EU:s vilja att ge stöd.
 - Uppmärksamma på och se till att regionens perspektiv kommer in i pågående översyn av Europa 2020 i EU.

GENOMFÖRANDE:

- Delta i aktiviteter på Brysselarenan kring Europa 2020 och vikten av att värna regionernas medverkan, såsom EU-kommissionens stora konferens "Local and Regional Partners Contributing to Europe 2020" med bland annat Niklas Gandal från Region Västerbotten med i panelen (5/3).
- Deltagit i den stora "Grow Your Region"-konferensen med EU-kommissionen DG REGIO samt DG GROW med fokus på smart specialisering genom klusterbyggande för att nå Europa 2020-startegin och arbetsgrupper med möjlighet att skjuta in även norra Sveriges perspektiv (27-28/4).
- Skjuta in vikten av plattformar och strategier som Europa 2020 för lokalt och regionalt engagemang i EU för regioner som norra Sverige i linje med och stöd från EU vid Ekonomiska och Sociala Kommitténs, EESC, stora Europa 2020-konferens (6/7).

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Europa 2020 genomsyrar mycket av diskussionerna kring de regionala utvecklingsstrategierna, tillsammans med det som kallas smart specialisering och stöd för starka regionala kluster och där har NS absolut kunnat bidra med kunskap om EU:s perspektiv på detta till den regionala diskussionen/arbetet.
- ✓ I dialogen med särskilt EU-kommissionen är det tydligt att de tar fasta på Övre Norrland som en konstruktiv dialogpartner som arbetar utifrån Europa 2020 med stora potentialer att kunna visa upp också för övriga EU.
- ✓ NS har i många sammanhang kunnat lyfta fram vikten av att bibehålla grunderna för Europa 2020-strategin för att inte kasta ut "barnet med badvattnet" i pågående diskussioner om strategins framtid i avvaktan på den aviserade utvärderingen och de argument som NS fört fram med mer fokus på regionalt tillväxtarbete i EU genom Europa 2020 kommer också upp i många andra sammanhang kan noteras, från andra aktörer som CPMR, inom iBSG och även diskussioner i Regionkommittén samt arbetet med ett manifest mellan alla regioner med mera, och även om det inte är enkom på grund av North Sweden, så har NS haft en given del i den processen.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Den demografiska utmaningen integreras med EU:s pågående arbete**
 - Målsättningar:
 - NS kunna föra in den demografiska utmaningen i dialogen med EU om regionens behov.
 - EU:s arbete med den demografiska utmaningen får spridning i regionen.
 - Bidra till att regionens forsknings- och innovationscentra får ledande roller i EU:s insatser för att möta Europas demografiska utmaningar.

GENOMFÖRANDE:

- Den demografiska utmaningen finns med som ett underliggande tema för det mesta kopplat till regional utveckling som North Sweden arbetar med gentemot Bryssel inom framförallt sammanhållningspolitiken och lobbyarbetet tillsammans med Northern Sparsely Populated Areas, även om fokus i arbetet ligger på utvecklingsfrågorna för hur strukturfonderna kan vara ett instrument för förändring.
- Inom OECD-studien är den demografiska utmaningen och möjligheter att få tag i kompetens och ge service till medborgarna ett av huvudtemana och en av de bärande utgångspunkterna för hela studien som North Sweden initierat.

- NS har också fört en dialog med inlandskommunerna i Västerbotten kring hur verksamheten bättre kan få med deras intressen kopplat till deras bidrag till NS och få till ett möte kring det.
- NS har också utifrån en tidigare H2020 position inom EFNS tagit initiativ till och via EFNS medverkat till att etablera samverkan inom ramen för strukturfonderna och Horizon 2020 mellan universiteten och landstingen i de fyra nordligaste länen samt nationella aktörer avseende de unika regionala biobankerna i regionen och den demografiska databasen i Umeå kopplat till VINNOVA:s projekt för Nationella påverkansplattformar för att få fram flera svenska EU-ledande Horizon 2020-projekt.
- Ett antal ansökningar har även gjorts – i första hand från UMU/NUS - inom H2020 samt inom strukturfonderna, med fokus på regionalt "kapacitetsbyggande" för internationell konkurrenskraft.
- North Swedens inom EFNS framtagna position kring Smarta glesbygdsregioner för att långsiktigt utmana det urbana fokus som finns i EU och innovationspotentialen i även glesbefolkade områden till gagn för hela EU, formulerades under 2014 via NSPA till en ansökan inom i European Innovation Partnership, EIP, för Smart Cities, som efter lobbyinsats från NSPA öppnade för även städer under 250.000 invånare att medverka och därmed inför 2015 kunde godkännas av EU, se Innovationsunionen.
- NS medverkade vid Europaparlamentets intergrupp för landsbygdsfrågor med ansvarig EU-kommissionär för regionalpolitik, Corina Crețu, vid lansering av krav på en vitbok för landsbygdsområden, för att i diskussionen skjuta in de nordliga glesbefolkade områdenas specifika förutsättningar och potential (22/9).
- North Sweden har i sina lobbyaktiviteter i övrigt mest kopplat den demografiska utmaningen till gleshetskriterierna, för att förtydliga Övre Norrlands särskilda villkor och agera för det för att motverka förskjutning till fördelning till rent demografiska fördelningsprinciper som sprider medlen på fler regioner.

North Sweden lyfter i dialogen med EU:s aktörer alltid fram norra Sveriges unika potentialer men också särskilda utmaningar.

Exempel är möten i Europaparlamentet som lunchmöte enligt bilden med alla svenska regionkontorschefer och de svenska Europaparlamentarikerna på initiativ av NS, med Maria Corazza-Bildt som värd den 14 april, respektive frukostmöte den 12 maj med NSPA-nätverket för att med Jens Nilsson som värd, berätta om den unika OECD-studien. I de sammanhangen är Övre Norrlands unika innovationspotential, men också demografiska utmaning givna diskussionspunkter.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Det finns inom EU och bland andra regioner i Bryssel stor medvetenhet om Övre Norrlands "försprång" vad gäller den demografiska utmaningen och därför intresse för samverkan om detta och har hittills kunnat ge stöd åt behovet av stöd för att hantera det, även om det sker genom gleshetskriterier snarare än demografiska.

- ✓ Övre Norrland har genom koordinering från Umeå Universitet, UmU, i samverkan med Luleå Tekniska Universitet, LTU, Mittuniversitetet, MIU, och de fyra norrlandstingen samt samverkan utifrån VINNOVA:s nationella H2020 påverkansplattform, möjlighet att ta en strategisk position på EU-arenan inom Biobanker och flergenerationsdata med flera för den demografiska utmaningen relevanta forskningsområden, som är ett direkt resultat av den position om Biobanker som NS skrev fram till EFNS och därefter arbetat med i samspel med hemmaaktörerna och nationellt.
- ✓ Överlag sker nu en rörelse i EU från renodlade urbana perspektiv till med landsbygdsutveckling och samspelet stad och land, även om mycket fortfarande är storstadscentrerat, men NS arbete på Brysselarenan utifrån regionens intressen är en del av att ha bidragit till det pågående skiftet och att i samspel med aktörer inom EU försöka tillse att det har ett innovationsperspektiv också för de mindre urbana områdena, med samspelet mindre städer och regional utveckling som en del, och där även OECD-studien för NSPA ligger helt rätt i tiden för att bidra till den diskussionen.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Regionala programsynergier för maximal utväxling av EU:s fonder**
 - Målsättningar:
 - NS förmedla kunskap och skapa förståelse hos de regionala aktörerna för EU:s programerbjudande och hur det hänger ihop från EU:s sida.
 - NS bidra till ökat intresse för och möjligheter för regionens aktörer att ta ökad del av EU:s olika andra program utöver regionalfondsmedlen.
 - NS medverka till kunskapsuppbyggnad kring programsynergier och hinder för full utväxling av EU:s program inför framtida revideringar.

GENOMFÖRANDE:

- NS har i alla sammanhang där verksamheten presenteras och diskussion om struktur- och investeringsfonderna förts lyft fram vikten av att se hur regionalfonden kan leda över i andra EU-stöd.
- NS satsning på EIP:n Smart Cities and Communities är ett led i att stötta hemmaaktörernas möjligheter att komma in i olika plattformar där de egna medlen kan växlas över i stöd från inte minst H2020, vilket var ett bärande tema från NS sida vid uppstartskonferensen för EIP:n i Skellefteå för hemmaaktörerna, se *Innovationsunionen*.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Regionala aktörer utöver tidigare kända, som sökt finansiering från inte minst Horizon 2020 har av allt att döma ökat i regionen och det tyder på att allt fler börjat se bredare möjligheter än det traditionellt ganska starka fokus mot EU:s Regionala Utvecklingsfond, ERUF, som annars varit rådande i regionen.
- ✓ Några av de riktade insatser North Sweden gjort under tidigare år genom bland annat positioner kring för EFNS-regionerna relevanta forsknings- och innovationsområden har burit frukt i det avseendet, även om mycket mer finns att göra, såsom är tankarna kring den EIP inom Smart Cities som NS under 2015 varit med om att starta upp för att bygga vidare på det arbetet.

Territoriell samverkan inom Europeiska Arktis i "The Great North"

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att Norra Sverige genom North Sweden på Brysselarenan ska vara en samarbetspartner som för in de regionala perspektiven i EU:s ökande Arktiska fokus utifrån pågående arbete med underlaget för en framtida Arktisk EU-strategi och överlag i det sammanhanget gentemot EU bidra till att knyta ihop det regionala utbytet med tredje land inom Barents och Nordkalotten och att EU bibehåller ett långsiktigt engagemang för den Nordliga dimensionen, "The Great North". North Sweden ska också kunna visa på Norra Sveriges strävan till regionalt inflytande vad gäller flernivåstyrelse och regional utveckling tillsammans med övriga nordliga regioner i Östersjösamarbetet.

VERKSAMHETSPLAN:

- **EU engagerat i de regionala perspektiven för det Europeiska Arktis**
 - Målsättningar:
 - Arktis och "The Great North" med samverkan inom Barents inklusive den nordliga dimensionen lyftas fram som centralt i EU:s strategier.
 - EU:s strategier för Arktis inbegripa tydliga regionala perspektiv med fokus på stöd för regional utveckling i Övre Norrland.
 - Etablera en plattform för att med EU:s intresse för Arktis och den Norra hemisfären överlag lyfta in Övre Norrlands betydelse för EU.
 - Stärka det regionala perspektivet inom EU:s ökande Arktiska fokus med Övre Norrland och NSPA som EU:s regionala centrum för det.
 - Bidra till att underlätta långsiktigt utbyte mellan NSPA-regionen/EU och Ryssland inom Barents-Arktis genom investeringar i regionen.

GENOMFÖRANDE:

- Bidra till att få med EU-perspektiv och samverkan inom NSPA i den statliga rapporten "Growth from North" om hållbar tillväxt i arktiska Skandinavien med medverkan från Sverige, Finland och Norge och lyfta det vid presentationen av den med bl a Nordenministern Kristina Persson på Länsresidenset i Västerbotten (13/1).
- I arbetet hemåt för förståelsen av de arktiska processerna i EU och betydelsen för norra Sverige, medverkade NS vid ett av seminarierna under Europaforum Norra Sverige i Östersund med programpunkten "Norra Sverige – En del av Arktis" (12/3).
- Genom löpande kontakter med svenska Arktiska teamet på UD som etablerades under 2014 och det regionala hemmaarbetet utifrån EU:s fokus på Arktis etablerades under 2015 ett Svenskt Arktisk Forum med företrädare från UD och övriga departement samt regionala företrädare under ledning av den svenska Arktiska ambassadören, till vilket också North Sweden var inbjudet för att på UD berätta om vad som sker i EU (13/5).
- North Sweden samordnade framtagande av uppdaterad NSPA position om EU:s arktiska policy med fokus på det regionala utvecklingsperspektivet, att under våren inlämnas till EU-kommissionen under pågående arbete med kommande arktisk kommunikation och inför ett antal arktiska EU-möten med medverkan av NSPA:
 - Arktisk dialog i regi av EU-kommissionens DG MARE i Rovaniemi, Oslo och Reykjavik under våren, till vilka NS till DG MARE kunde nominera de regionala företrädarna från Övre Norrland att medverka i programmen.
 - EU:s utrikestjänsts, EEAS, stakeholder-conference i Bryssel om EU:s kommande arktiska kommunikation där NS lyfte fram det regionala

perspektivet och NSPA:s arbete med en OECD-studie för EU:s arktiska regioner (1-2/6).

- För att bidra till förståelsen av vikten med ett Arktiskt fokus kopplat till EU medverkade den ansvarige för samordningen av EU:s kommande Arktiska kommunikation, Ramon van Barneveld, DG Mare, vid Europaforum Norra Sveriges konferens i Bryssel med 50-talet regionala företrädare (9/10).
- Under Open Days-veckan i Bryssel anordnade North Sweden tillsammans med NSPA ett mingel som lockade ett 70-tal, med presentationer kring den för Sveriges, Norges samt Finlands regeringar presenterade statliga rapporten "Growth from North" i det Europeiska Arktis med Mats-Rune Bergström från Länsstyrelsen Västerbotten som en av talarna och Mikael Janson från NS som moderator (12/10).
- Delta i den årliga Arctic Futures-konferensen i Bryssel med alla aktörer involverade i EU:s arktiska processer samt övriga internationella intressenter samlade och med många möjligheter att utbyta ord med relevanta aktörer inklusive den nya svenska Arktiska Ambassadören för uppdateras om läget med EU:s arbete och för framtida gemensamma aktiviteter (17-18/11).
- I anslutning till Arctic Futures-konferensen från NS medverka vid ett i Europaparlamentet anordnat frukostmöte om Arktis med företrädare från Europaparlamentet och deltagare från Arctic Futures-konferensen samt medarbetare till vice ordföranden Katainen i EU-kommissionen och där lyfta in vikten av de regionala perspektiven i EU:s arktiska arbete (18/11).
- NS deltog på inbjudan av det regionala partnerskapet i Norrbotten på deras möte för att hålla i en punkt om EU:s arktiska arbete och norra Sveriges roll i det (15/12).
- Därutöver har North Sweden fört en dialog med EU-kommissionen om deras arbete med den Arktiska kommunikationen vid olika möten samt per telefon och mail.
- NS har därutöver bland annat följt upp initiativen med samverkan mellan alla universitet i Barentsregionen respektive Barents Euro Arctic Transport Areas, se *Innovationsunionen och Connecting Europe*.

Det Europeiska Arktis i form av det "Arktiska Skandinavien" i fokus för NSPA-nätverket under Open Days i Bryssel den 12 oktober.

I sedvanlig ordning anordnade Brysselkontoren för nätverket för Northern Sparsely Populated Areas ett event under den så kallade Open Days-veckan i Bryssel. Denna gång som ett mingel på Mid Sweden med Mikael Janson, NS, som presenterade av talarna som med några korta ord gav utsnitt från den statliga rapporten "Growth from North" i det Skandinaviska Arktis med bland annat Mats-Rune Bergström från Länsstyrelsen Västerbotten, med EU-kommissionen och OECD i publiken.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Genom insikten om att de arktiska perspektiven också kopplar till de nordliga glesbefolkade områdena finns nu det arktiska perspektivet med i NSPA även om inte alla ingående regioner definierar sig som arktiska.

- ✓ Övre Norrland har genom North Sweden blivit en allt tydligare dialog- och samarbetspart för de inom EU-kommissionen som arbetar med de arktiska strategierna med också ett ökande fokus på de regionala utvecklingsperspektiven vid sidan om det "storpolitiska Arktis".
- ✓ Överlag börjar EU:s nordliga regioner, i grunden Övre Norrland och Finska Lappland, att bli aktörer som hänvisas till från olika aktörer på Brysselarenan för de nordliga och arktiska frågorna som i sin tur kopplar till Barents, Northern Dimension med mera, mot att tidigare framförallt Norge och North Norway varit på den arenan.
- ✓ Medvetenheten om och aktiviteter för att liera sig med och kunna påverka de arktiska perspektiven och pågående processer inom EU är också tydliga i hemmaregionen med etablerandet av ett samarbetsorgan och pågående egna processer för de arktiska frågorna som ett tydligt uttryck för det.
- ✓ NS insats för ökad samverkan i Barents kring forskning och innovation med stöd för EU:s program under Länsstyrelsen Norrbottens ordförandeskap i det regionala Barentsrådet, genom av NS anordnade konferenser i S:t Petersburg och Bryssel under 2012 och 2013 har initierat ett antal projekt inom H2020, men försvåras i nuläget av situationen i Ryssland och EU:s relation till Ryssland.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Övre Norrland och NSPA som väsentliga delar av EU:s Östersjöstrategi**
 - Målsättningar:
 - Norra Sverige och NSPA vara en tydlig central del av Östersjön och EU:s Östersjöstrategi till gagn för också Östersjöns nordliga delar.
 - Synligare makroregional samverkan inom ramen för Östersjöstrategin i det regionala och interregionala arbetet i Övre Norrland.
 - Östersjöarbetet vara ett exempel på fungerande flernivåstyre med Övre Norrland som aktiv part.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden medverkade till informal Baltic Sea-nätverkets årliga konferens och det valda temat om hållbara transporter och energilösningar i Östersjön i samverkan med EU-kommissionen för medverkan från Midway Alignment om projektet med förbindelsen mellan Umeå och Vasa, BioGac för utbyggnad av biogastankställen i norra Sverige samt Malmporten för att utveckla Luleå hamns kapacitet (15/6).
- För att ytterligare stärka kopplingen mellan NS och iBSG tog NS också på sig att hantera iBSG:s konto för det årliga seminariet från och med 2015 och framåt.
- NS har också medverkat i iBSG:s olika möten under året med EU-aktörer inklusive att bjuda in CPMR:s Östersjösektariat med stationering på North Sweden för att berätta om Östersjökommissionen inom CPMR och möjliga samverkansområden med iBSG (9/11).
- I och med att NS upplåter en arbetsplats åt sekretariatet för CPMR:s Östersjökommission, finns givetvis, även om det ligger helt utanför North Sweden, ett utbyte som också gör att NS fortsatt bevakar Östersjöfrågorna men med mer fokus på de övriga insatsområdena för hemmaregionerna nytta också i det som berör Östersjöperspektiven framför Östersjöstrategin som sådan i sin helhet.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ North Sweden är genom aktiv medverkan i iBSG samt även via CPMR utifrån regionens engagemang i CPMR:s Östersjökommission, en partner inom Östersjöfrågorna på Brysselarenan och har direkt tillgång till aktörer i EU med

Östersjöintressen och kan lyfta in Övre Norrlands företrädare och intressen i de sammanhangen.

- ✓ Fokus för NS arbete med Östersjöfrågorna under 2015 har dock varit inom de olika fokusområdena, särskilt infrastrukturfrågorna, och i övrigt att samspela med CPMR:s Östersjösekretariat i det som mer direkt kopplar till Östersjöstrategin och regionens intressen i den och från NS sida leverera den unika kunskap, kontakter och insikt om Övre Norrlands intressen och EU:s policyarbete som verksamheten har i det som gynnar det gemensamma arbetet gentemot CPMR, för att maximera regionens samlade insatta resurser på EU-arenan.

Vertikala policyområden: Fokusområden

REGIONAL UTVECKLING

Sammanhållningspolitik för regional kapacitetsuppbyggnad

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen för North Sweden är att medverka till att regionens aktörer ska kunna dra nytta av EU:s struktur- och investeringsfonder som nu implementeras inom ramen för EU:s samlade sammanhållningspolitik. Därtill ska North Sweden förbereda för kommande revideringar och förberedelser för nästa programperiod, i syfte att åter tillförsäkra en sammanhållningspolitik för alla EU:s regioner med en särskild allokering för glesbefolkade nordliga områden, att fullt ut kunna användas för att möta regionens specifika utmaningar. Överlag ska North Sweden bidra till att Övre Norrland kan ta plats i EU genom att bredda nuvarande storstadfokus inom många av EU:s strategier till att bättre passa för regionens förutsättningar och agera för samarbete med andra regioner i Europa.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Framtida sammanhållningsfonderna stötta regionens utveckling**
 - Målsättningar:
 - De regionala fonderna såsom Regionala Utvecklingsfonden (ERUF) stödja de regionala prioriteringarna, inklusive infrastruktur och ICT.
 - Struktur- och investeringsfonderna samspela med andra fonder och program och territoriella instrument för mer samlat stöd till regionen.
 - Extra strukturfondsmedel till EU:s nordliga glesbefolkade områden vara en integrerad del inför beslut om kommande programperiod.

GENOMFÖRANDE:

- NS kunde i arbetet med att ta fram en utvärdering och politisk position från Europaforum Norra Sverige vid forumet i Östersund (12-13/3) avseende programmeringsprocessen från svensk sida inför innevarande programperiod, bistå med EU-perspektivet, som en del av att för nästa förhandling få till en process till bättre gagn för Sverige och framförallt norra Sverige.
- NS medverkade också till den utvärdering SKL under 2015 tog fram om det svenska programmeringsarbetet för innevarande programperiod.
- NS har varit aktivt i Europaforum Norra Sverige och i samband med tjänstemannagrupperna och rapportörsgrupperna bidragit med diskussionerna i EU om sammanhållningspolitiken, arbetet med OECD-studien samt givit underlag för skrivningar, positioner och presentationer inom EFNS olika politikområden.

- NS har deltagit i CPMR:s Core Group för diskussioner om innevarande och kommande programperiod med fokus på struktur- och investeringsfondernas utformning, såsom vi medverkan med Eric von Breska, ansvarig i EU-kommissionen DG REGIO för fördelningen av regionalfondsmedlen för att peka på Övre Norrlands behov och vikten av en sammanhållningspolitik för alla EU:s regioner (8/9).
- Möten med olika aktörer såsom Bengt Wennerstein, Sveriges nya Industri- och Regionalråd på Svenska Representationen till EU, för uppdatering om sammanhållningspolitiken avseende norra Sverige (10/9).
- NS har varit med vid olika möten och tagit del av tal och följt utsändningar från EU:s institutioner med mera löpande under året för att följa utvecklingen inom implementeringen av nuvarande och förberedelserna inför kommande programperiod för att vara uppdaterad och hemåt kunna förmedla läget och vad som kan antas inför framtiden av vikt för regionens aktörer och arbetet med att ta fram ståndpunkter och positioner inom Europaforum Norra Sverige och andra sammanhang, såsom ansvarig EU-kommissionär Corina Crețus årliga möte med de regionala Brysselkontoren på EU-kommissionen (30/11).
- NS träffade tillsammans med Mid Sweden Anna Hedh, den enda svenska Europaparlamentarikern i det regionala utskottet, för att informera om norra Sverige, samverka inom NSPA och den pågående OECD-studien samt hur diskussionerna i Europaparlamentet går om framtida regionalpolitik i EU (1/12).
- North Sweden har under året haft möten med dialoggruppen för Regional Utveckling med representanter från alla huvudmän för att uppdatera om arbetet på Brysselarenan och vad som sker inom sammanhållningspolitiken, OECD-studien, Arktis med mera vid möten i Skellefteå (30/1, 9/6, samt 4/12).
- Dialoggruppens medlemmar får därutöver också information via mail kring relevanta frågor på EU-arenan inom framförallt sammanhållningspolitiken, att också kunna förmedla vidare inom respektive organisation för eventuell vidare hantering.
- North Sweden har varit en aktiv part i NSPA-nätverket i Bryssel med regelbundna planeringsmöten utifrån huvuduppdraget att arbeta med EU:s sammanhållningspolitik för NSPA, och har i Brysselnätverket tagit fram en aktivitetsplans samt förslag på aktiviteter kopplat till OECD-studien som nätverket jobbar utifrån på Brysselarenan.

Frukostmöte i Europaparlamentet, EP, om utveckling av Arktis, 18/11.

I bilden bl a Eva Kaili, parlamentariker, och närmast Edward Bannerman hos EU:s tillväxtkommissionär Jyrki Katainen. NS lyfte behovet av regionala perspektiv i EU:s stöd till Arktis. Ett annat exempel på arbetet i EP är det av NS med parlamentariker Peter Eriksson anordnade seminariet om Botniska Korridoren 21/10, med ordföranden för Transportutskottet, Michael Cramer, som huvudtalare om mer infrastruktur i norr. Arbetet med EP var exempelvis det som öppnade för att i norra Sverige kunna få använda regionalfonden för också infrastruktur och bredband.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NS nära och aktiva delaktighet i förhandlingsprocessen till gagn för ett i huvudsak positivt utfall i EU och mellan EU och Sverige inför och under programmeringen av fonderna och programmen för innevarande programperiod, är ett exempel på NS roll att vara en nod mellan hemmaplan och EU som också ger möjlighet till en samlad bild och underlag för analyser för att ta fram rekommendationer för en bättre fungerande process inför nästa omgång, som EFNS som helhet kan dra nytta av.
- ✓ North Sweden har under 2015 kunnat ställa om från efterarbete och analys kopplat till det som levererat nuvarande programperiod, till att i allt högre grad fokusera på att förbereda inför nästa programperiod och i relevanta nätverk lyfta det strategiska arbetet, träffa relevanta aktörer för att såväl uppdatera vad som är på gång som föra fram regionens intressen, och överlag få en bild av de stundande diskussionerna att kunna förmedla hemåt och planera arbetet framåt utifrån med sikte på att nå de uppställda målen för de framtida regionalfonderna.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Gränsöverskridande regionalt utvecklingsarbete genom uppväxling av EU-stöd**
 - Målsättningar:
 - Regionens aktörer dra nytta av struktur- och investeringsfonderna som språngbräda för regional utveckling genom EU:s övriga program.
 - Tätare samspel över gränserna samt inom hela NSPA-området.
 - Regionens aktörer i samverkan med aktörer runtom i hela Europa aktivt delta i EU:s olika territoriella program och sektorsprogram.
 - EU uppmärksamma regionens aktiva samverkan med andra parter för gemensam utveckling i närområdet och all-europeiskt utbyte.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har framförallt under året fokuserat på OECD-studien för NSPA som ett verktyg för fördjupad samverkan inom NSPA som helhet med sikte på också mer projektsamverkan mellan regionerna, *se OECD-studien*.
- Inom ramen för innovationsfrågorna är EIP:n Smart Cities ett medel för att skapa utbyte på Europeisk nivå med regionens aktörer inom forskning och innovation med målet att etablera gemensamma projekt till gagn för regionens aktörer, *se Innovationsunionen*.
- NS tillsammans med Brysselkontoren för NSPA på Europaparlamentet träffade den finske Europaparlamentarikern Hannu Takkula från NSPA-området för diskussion om framtida aktiviteter kring att lyfta NSPA-samverkan som ett exempel för framtida EU-stöd (11/12).

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Initiativet till en gemensam OECD-studie för NSPA ger förutsättningar för att utbytet mellan regionerna inom NSPA dels synliggörs gentemot EU, dels ger en plattform för framtida strategiska gemensamma projekt och aktiviteter, vilket också är en diskussion som nu förs inom NSPA-nätverket.
- ✓ På liknande sätt kan den EIP för Smart Cities som NS arbetar för ge en plattform för utbyte också inom Interreg utöver sektorsfonder och Horizon 2020 och steg har tagits under 2015 som ser ut att kunna leverera sådana konkreta resultat under 2016.

Samlad OECD-studie för regionerna i NSPA

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen för North Sweden är att under 2015 och 2016 vara en strategisk resurs för uppstart och genomförande av den OECD-studie för NSPA som beslutats om och aktivt kunna bidra till att den får en betydelse för Övre Norrlands regionala utvecklingsarbete. Särskilt fokus från North Swedens sida är att kunna använda studien, såväl under arbetet med den som resultatet av den, som ett underlag för dialog och argument för vikten av EU:s fortsatta stöd till norra Sverige i diskussionen om sammahållningspolitiken och nästa programperiod för EU.

VERKSAMHETSPLAN:

- **OECD-studien för NSPA genomförs till gagn för Övre Norrland**

- Målsättningar:

- Genomföra OECD-studien i samverkan med OECD och hela NSPA inom utsatta tidsramar och till nytta för regionen och dess aktörer.
- Genom OECD-studien under arbetet föra dialog med EU:s aktörer om studien och norra Europas unika potential.
- Få fram en rapport som kan utgöra en god grund för strategiskt regionalt påverkansarbete gentemot EU inför nästa programperiod.
- Göra en studie som bidrar till det regionala utvecklingsarbetet och ny strategisk samverkan mellan regionala aktörer och i hela NSPA.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har hållit i samordningen av OECD-studien mellan de svenska aktörerna och NSPA regionkontorens samordning på Brysselarenan via mail och anordnande av telefonmöten med aktörerna på hemmaplan.
- North Sweden har också för NSPA och hemmaplan lagt upp och hållit i avstämningarna med OECD i Paris under arbetets gång via mailkommunikation och telefonmöten samt de träffar som varit med OECD.
- North Sweden höll under hösten i framtagandet och redigeringen samt slutsatserna av den sammanställning av de svenska regionernas svar på OECD:s frågeunderlag med gemensamma nämnare, skillnader och övergripande nationell svensk kontext som OECD önskade för sin analys av de svenska svaren.
- Lyfta fram OECD-rapporten i olika sammanhang, såsom vid presentationen i Bryssel av OECD-rapporten "Governing the City in the Metropolitan Century", peka på att se hela ekosystemet och inte bara städerna för hållbar tillväxt eftersom stora delar av städernas ekonomi också är baserad på landet runt (4/3).
- Tillsammans med de övriga NSPA-kontoren anordnades en uppstartskonferens med alla de 14 regionerna i NSPA samt OECD för dels intern diskussion mellan NSPA-företrädarna första dagen, dels under den andra dagen en genomgång av planeringen av studien och en genomgång där varje region för OECD-panelen presenterade sina huvudpunkter avseende respektive regions möjligheter och utmaningar (10-11/3).
- I anslutning till uppstartskonferensen arrangerades också ett möte med DG Regio med Nicola de Michelis, chef EU-kommissionens enhet för sammanhållningspolitiken, och hans medarbetare på den finska och svenska desken med flera för att presentera OECD-studien och en diskussion om den kopplat till EU:s arbete med programstöd för regional utveckling (10/3).

- För att sprida kunskap om OECD-studien bland fler på EU-arenan anordnade NSPA-kontoren ett frukostmöte i Europaparlamentet med parlamentariker Jens Nilsson från Sverige och Liisa Jaakonsaari från Finland som värdar, för att parlamentariker och assistenter från Sverige och Finland berätta om studien (12/5).
- Inför mötet i Europaparlamentet uppdaterade North Sweden det PM som NS tog fram under förhandlingarna om sammanhållningspolitiken med information om NSPA, bakgrunden till den extra allokeringen samt potentialer för NSPA kopplat till det då aktuella förslaget för regionalfonden 2014—2020, med istället i det reviderade PM:et fokus på OECD-studien som ett verktyg för utveckling av NSPA.
- NS medverkade vid de OECD-seminarier som anordnades i samband med OECD-studiebesök i Finland respektive Norge och höll i delar av passen och medverkade som talare samt samordnade det svenska deltagandet i övrigt till seminarierna (Oulu 12/6 och Kirkenes 1/10).
- NS har också i olika möten under året kunnat berätta om studien för intresserade aktörer och andra intresserade regioner i olika nätverk och enskilt, som en del i att sprida kunskapen om den och intresset för den på EU-arenan och även hemåt/nationellt.
- NS har under hösten inför kommande studiemission från OECD i norra Sverige samordnat planeringen inom EFNS-regionerna och gentemot OECD samt upplägg kopplat till Europaforum Norra Sverige i Piteå och det seminarium med alla NSPA-regionerna som ska vara i anslutning till det med relevanta talare, önskemål om experter att följa med OECD på turnén, samt allt praktiskt kring det för att få till logistiken inklusive dialog med EU-kommissionen om medverkan från deras sida.

Regional diskussion med EU-kommissionen på DG REGIO om OECD-studien för Northern Sparsely Populated Areas den 10 mars.

Nicola de Michelis, chef för territoriell utveckling på EU-kommissionens regionala enhet – sedermera kabinettschef hos ansvarig EU-kommissionär Corina Crețu – med team och andra inbjudna från den regionala enheten, lägger ut orden i samtal med NSPA-nätverkets företrädare. Möte på DG REGIO om OECD-studien för NSPA och EU-kommissionens möjliga medverkan i den, i samband med uppstartsmöte i Bryssel med OECD och de 14 NSPA-regionerna (10-11/3).

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Den av North Sweden initierade OECD-studien för de 14 NSPA-regionerna har under året kunnat startas upp och ligger därmed enligt plan att samspela med EU:s initiala arbete med den framtida regionalpolitiken och att kunna finnas framme för att vara ett underlag för den diskussionen när de första skrivningarna och förslagen kommer från EU om sammanhållningspolitiken 2012—2027, rentav att den kan bidra till pågående diskussioner om förändringar av innevarande programperiod.
- ✓ OECD-studien är förstås ett verktyg för det regionala utvecklingsarbetet på hemmaplan och även om arbetet kräver en del från hemmaaktörerna inklusive

förstås också North Sweden som samordnare, finns det ett ökande allmänt intresse för den kan skönjas och alla har hittills kunnat leverera det som efterfrågas, även om det finns en del kvar i att på sina håll regionalt nå ut med kunskapen, nyttan och potentialen, där studiemissionen från OECD i de svenska regionerna under början av året är en möjlighet för att nå fler regionala aktörer.

- ✓ För NS del är fokus dock utifrån NS uppdrag, arbetet med att kunna spela in studien på EU-arenan som en del i EU:s policyutveckling av sammanhållningspolitiken och intresset att fortsatt särskilt stödja EU:s nordligaste regioner och under 2015 har studien kunnat användas för det, genom möten med EU-kommissionen och att OECD deltagit i aktiviteter såsom Europaforum i Bryssel och under Open Days och i helt andra sammanhang kunnat föra fram den som en del av ett större paradigmskifte från rena urbana perspektiv till mer fokus på stöd för innovation och utveckling i mer glesbefolkade områden.
- ✓ Studien har också genom North Swedens samordning för de svenska regionerna inneburit att Tillväxtverket och Näringsdepartementet är med i processen och följer arbetet och också aviserat att en kommande uppföljning av en tidigare nationell OECD-studie kommer att ha NSPA-studien som bas, vilket ger möjligheter för att med nationell backning stärka studien ytterligare också på EU-arenan.
- ✓ Studien är också på olika sätt länkad till andra inom OECD initierade studier med sikte på mindre urbana områden och en av EU-kommissionen i slutet av 2015 beställd studie avseende utveckling av landsbygdsområden i EU, där NSPA-studien tidsmässigt kan bli den relevanta fallstudien att lyfta fram när också de andra studierna diskuteras i olika sammanhang inom inte minst EU, utöver att NSPA-studien väckt stor uppmärksamhet i hela OECD-världen.
- ✓ Studien har också till en del i alla fall stärkt samverkan inom NSPA som ett gemensamt projekt att samlas runt, att kunna bygga fortsatt framtida samverkan kring inklusive tydligare gemensamt strategiarbete för samlad utveckling och tillväxt, i enlighet med EU-kommissionens uttalade önskemål inför förslagen kring den extra allokeringen till norra Sverige och Finland i regionalfonderna 2014—2020.
- ✓ Det är förstås för tidigt att säga vad resultatet av studien blir, men marken har i alla fall beretts för att beroende på vad OECD slår fast kunna använda studien som det redskap för fortsatt dialog med omvärlden om regionens möjligheter och behov av stöd som är ett av de uttalade syftena.

INNOVATIONSUNIONEN

Forskning och Innovation för Europeisk Excellens

VERKSAMHETSDIREKTIV:

***Målsättningen** är att från North Sweden bidra till att stärka universitetens och näringslivets – med flera regionala aktörers – möjligheter att påverka kommande arbetsprogram och forskningsutlysningar för att gentemot EU inför arbetet med utlysningar av innovationssatsningar och forskning peka på de för hela EU relevanta framtidsområden som också är styrkeområden för regionens aktörer. Syftet är att medverka till ett ökat aktivt regionalt deltagande i EU:s forsknings- och innovationsprogram och en ökad medvetenhet om behovet av regional samverkan på olika plan inom och utom regionen för att få del av EU:s forsknings- och innovationsmedel, inklusive de möjligheter den plattform NS medlemskap i det regionala forskningsnätverket ERRIN medför.*

VERKSAMHETSPLAN:

- **Kommande arbetsprogram för forskning och innovation (FoI) i Horizon 2020**
 - Målsättningar:
 - Prioriterade forsknings- och innovationsområden vid regionens universitet, forskningsinstitut, företag och offentliga aktörer ska vara väl synliggjorda för ökat regionalt deltagande i Horizon 2020.
 - Innovationer inom offentlig verksamhet vara väl tillgodosedda och möjliggöra deltagande i Horizon 2020 för regionens offentliga aktörer.
 - SME-programmet inom Horizon 2020 göras tillgängligt för alla SME:s inklusive regionens många mikroföretag.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden ingår i arbetsgrupper och blir återkommande inbjuden till att medverka i påverkansarbete i Bryssel och nationellt inom ramen för exempelvis Näringsdepartementets grupp för Regional Nationell Dialog/RND och VINNOVA-grupper som strategigruppen för Widening-programmet inom H2020.
- NS samarbetar inom det regionala forskningsnätverket ERRIN, där regionen och alla parter i NS är medlemmar genom North Sweden och de aktiviteter och relevanta arbetsgrupper inom nätverket som ger möjlighet till utbyte, projekt men också påverkan gentemot EU i och med att ERRIN är ett bollplank för EU-kommissionen i olika forskningsrelaterade policyfrågor.
- NS arbetar allt mer strategiskt och aktivt med olika regionala och internationella arbetsgrupper på Brysselarenan i förberedelserna för nya utlysningar och arbetsprogram inom H2020 och andra relaterade instrument som Smart Cities and Communities och tar en ökad roll i att medverka i forsknings- och innovationsinriktade arrangemang organiserade av ERRIN, VINNOVA och EU-kommissionen.
- Avseende det pågående arbetsprogrammet 2014-2015 för H2020 har North Sweden under 2015 i första hand arbetat med information och rådgivning till enskilda aktörer samt under hösten inlett arbetet med att informera om H2020 från 2016-2017.
- North Sweden har också kopplat till det informerat om pågående förberedelser för nästa programperiod från 2021 samt den nya nationella forsknings- och innovationsproposition som ska läggas fram 2016 och då även kommer att vara styrande för Sveriges inspel inför programperioden från 2021.
- North Sweden har fortsatt föra fram och sprida de av EFNS tidigare antagna H2020-positionerna till olika aktörer i EU vid olika tillfällen via olika kanaler såsom Sveriges huvudaktör inom H2020, VINNOVA, samt Europaparlamentariker och aktörer i Bryssel samt regionalt och nationellt.
- NS har ingått i Europaforum Norra Sveriges arbetsgrupp för FoI och medverkat vid och arrangerat EFNS informationsmöten samt arbetat inom NSPA med t ex Arctic/Barentssamverkan.
- NS har därtill för ren informationsspridning genom hemsidan och i direktkontakt med olika aktörer informerat om program, utlysningar, policy och strategier inom H2020.
- NS har följt och informerat om planeringen av H2020 programperioden för 2016-2017 inom bland annat NS dialoggrupp inom FoI som varit en aktiv arbetsgrupp för aktiviteter med fokus på synergier mellan strukturfonderna och H2020 för regional kapacitetsuppbyggnad för H2020.

- NS har under året deltagit i olika möten på Brysselarenan med VINNOVA för att följa utvecklingen inom det kommande arbetsprogrammet 2016-2017 inom H2020 för att bidra till att lyfta in regionens forskningsperspektiv såsom möte på VINNOVA med de svenska förhandlarna avseende transportdelen inom H2020 (9/2).
- NS har fört fram och spridit de av EFNS antagna positionerna till olika aktörer i EU vid olika tillfällen såsom Sveriges huvudaktör inom H2020, VINNOVA, Europaparlamentariker och aktörer i Bryssel samt regionalt och nationellt.
- Under 2015 arbetade NS även fram en position om vindkraft i kallt klimat i syfte att få stöd från EFNS för att gentemot EU driva ett sådant forskningsområde till gagn för regionens aktörer, mot det fokus på havsbaserad vindkraftforskning som varit i de senaste arbetsprogrammen.
- NS har följt och informerat om planeringen av H2020 programperioden för 2018-2020 inom bland annat NS dialoggrupp inom Fol som varit en aktiv arbetsgrupp med regelbundna möten för aktiviteter och strategiska diskussioner med fokus på synergier mellan strukturfonderna och H2020 för regional kapacitetsuppbyggnad för H2020 och till vars möten även andra aktörer bjudits in.

North Sweden har under 2015 ökat norra Sveriges synlighet på Brysselarenan inom forskning och innovation i direkt dialog med potentiella partners.

Tony Scully, NS, berättar vid en workshop i Bryssel 16-17/9 för företrädare från forskning och regionala aktörer från andra regioner i Europa, om Övre Norrlands styrkeområden och möjlig forskningssamverkan kopplat till European Innovation Partnership Smart Cities and Communities.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Förberedelsearbetet har möjliggjort att aktörer har kunnat påverka kommande program och utlysningar som i sin tur ger möjlighet till ett ökat aktivt regionalt deltagande i EU:s forsknings- och innovationsprogram och ytterligare påverkan inför kommande nya arbetsprogram när det arbetet påbörjas.
- ✓ Genom medverkan i EIP:n Smart Cities och aktivt deltagande i olika strategiarbetsgruppsmöten genom VINNOVA, ERRIN och EU-kommissionen har North Sweden stärkt norra Sveriges synlighet på den Europeiska och internationella forsknings- och utvecklingsarenan och därmed även påverkan på framtida utlysningar och program.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Forskningssamverkan inom European Research Area (ERA)**
 - Målsättningar:
 - Regionens relevanta aktörer vara informerade om utvecklingen inom forskning över gränserna inom European Research Area (ERA).

- ERA utvecklas så att perifera FoI-regioner kan utvecklas på bästa sätt.

GENOMFÖRANDE:

- NS har genom hemsidan och direktkontakt informerat om utlysningar och informationsträffar inom Horizon 2020 och vad som krävs för framgångsrika ansökningar med de fokus och krav som finns i H2020 och aktuella utlysningar.
- Fokus för NS har under 2015 varit att etablera EIP:n Smart Cities and Communities som en plattform för internationellt utbyte för regionens aktörer inom forskningsområdet och samtidigt en möjlighet att påverka EU:s policyarbete inom forskningsområdet för att också i högre grad ta in mindre urbana områden, se *EIP Smart Cities*.
- Under hösten har också ett mer strategiskt arbete påbörjats för att för hemmaaktörernas räkning i dialog med universiteten och andra se vilka arbetsgrupper inom ERRIN som North Sweden bör gå in i mer aktivt.
- NS har därtill fortsatt att som en uppföljning till initiativen under 2012 och 2013 med workshops om samverkan mellan universiteten i Barentsregionen i S:t Petersburg respektive Bryssel under Länsstyrelsen Norrbottens ordförandeskap i Regionala Barentsrådet, vid exempelvis EU:s arktiska dialog med flera sammanhang lyfta fram Barentsregionen som EU:s arktiska part för samverkan inom H2020.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Medvetenheten om att Horizon inte är "business as usual" mot tidigare forskningsprogram med ökande krav på samverkan med andra aktörer och internationella utblickar har etablerats och NS har kunnat spela en roll för det.
- ✓ Begränsningen inom Smart Cities and Communities att enbart omfatta städer över 250.000 invånare togs efter arbetet från NSPA genom ERRIN bort och gör att även mindre städer i regionen kan delta i den plattformen och är något som ytterligare bekräftas genom att för kommande utlysningar inom Smart Cities 2016-2017 uttryckligen särskilt öppna för mindre städer.
- ✓ Ytterligare steg har tagits för att med en ny innovationstjänst på plats i Bryssel fullt ut komma in i rätt arbetsgrupper och få med sig rätt aktörer hemifrån för att kunna dra full nytta av ERRIN-nätverket och den vägen också etablera utbyten som kan generera för regionen relevanta projekt och påverka på forskningsprogrammet utifrån de för regionen och universiteten mest relevanta forskningsområdena.
- ✓ Workshopen med Barentsuniversiteten i Bryssel initierade ett antal konkreta ansökningar till H2020 med både ett Barents och ett Arktiskt partnerskap med regional medverkan, utöver att visa upp Barentsregionen som en stark forskningspartner för EU inom viktiga forskningsfält.

Smart specialisering genom kreativa kluster och digitala agendan

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att North Sweden genom att lyfta fram de ledande innovationskluster och forskningsmiljöer av excellence som finns i regionen, ska verka för en förståelse i EU om att regional innovationsförmåga genom smart specialisering i konkurrenskraftiga kluster med spetskompetens är giltigt och av vikt att stödja från EU:s sida även för regioner som Övre Norrland, rentav att NSPA i sin helhet kan vara föregångare och testbädd för innovationer för hela EU, inte minst genom det NSPA-baserade konsortiet inom EIP:n Smart Cities samt kopplat till EU:s digitala agenda och nya ICT-lösningar samt hemvist för exempelvis serverhallsetableringar inom ramen för EU:s molnstrategi för IT.

VERKSAMHETSPLAN:

• **European Innovation Partnership (EIP) inom Smart Cities för Smart Region**

○ Målsättningar:

- Få regionens aktörer inom forskning och innovation att se mervärde och potential i Europeisk samverkan i en EIP och ta aktiv del i det.
- Kunna visa på regionala testbäddar för utveckling av nya lösningar inom energi, ICT och transport till gagn för hela Europa.
- Etablera norra Sverige som en smart region i framkant och ett exempel för Europa också för smart stadsutveckling.

GENOMFÖRANDE:

- NS har aktivt tillsammans med East and North Finland medverkat till en godkänd European Innovation Plattform (EIP) inom Smart Cities and Communities och från NS sida fått med Kiruna, Luleå, Piteå, Skellefteå och Umeå kommuner samt LTU och UmU att anmäla sitt intresse för att medverka i samverkan med Brysselkontoren och parter inom NSPA samt Polen, Spanien och sedermera även Nederländerna för att etablera ett utbyte och möjligt samarbete inom för regionen relevanta områden med möjlighet att också ta ett Europeiskt ledarskap inom dessa områden.
- NSPA fick 2014 godkänt för ett partnerskap inom European Innovation Plattform (EIP) för Smart Cities and Communities, med parter från Kiruna, Luleå, Piteå, Skellefteå och Umeå kommuner samt LTU och UmU och NS medverkar från regionen i samverkan med Brysselkontor och parter inom NSPA samt Polen och Spanien i olika samverkansmöten och att koppla ihop parter för framtida utbyten
- NS koordinerar gruppen för FoI inom partnerskapet som är indelat i olika arbetsgrupper och vid ett första uppstartsmöte i Bryssel samlades styrgruppen från Brysselkontoren samt de så kallade task force leaders inom arbetsgrupperna (11/2).
- De följdes upp av en regional workshop i Skellefteå för hemmaaktörerna där NS berättade om EIP:n och de övergripande syftena för regionen att vara med i den samt med medverkan från bland annat Kiruna, LTU och Umeå för att berätta om konkret utvecklingsarbete av intresse för EU samt deltagande från många regionala och även nationella aktörer intresserade av EIP:n och möjlig projektsamverkan (19/3).
- Det följdes upp med en workshop, EIP commitment capacity building meeting, i Bryssel för att planera kommande aktiviteter såsom ansökningar och projekt med EIP:n som en plattform med medverkan från bl a Skellefteå, LTU och UmU (16-17/9).
- NS har under hela året fört en intensiv dialog med framförallt East and North Finland för att dels fokusera arbetet på de för våra regioner relevanta områden och lägga upp arbetet så att det blir verkstad till gagn för aktörerna med möjlighet till kommande finansiering och för regionen att kunna ta ledningen genom medverkan och planering av workshops och arbetsgrupper såsom exempelvis:
 - Smart Cities Networking Event i regi av European Policy Centre, EPC (27/10)
 - Smart Cities Project Development Workshop genom ERRIN (28/10)
 - Smart Cities ERRIN arbetsgruppsmöte (30/10)
- North Sweden har gentemot regionala aktörer fört dialog med stadsplanerare och stadutvecklare i framförallt Umeå, Skellefteå och Kiruna som intressanta städer för medverkan i Smart Cities, för att ge råd om förutsättningar och möjligheter i kommande Smart Cities-utlysningar 2016-2017 och företrätt dem i EU-kommissionens strategiska möten kring detta, såsom:
 - EU Green Cities för smarta städer hos EU-kommissionen (22-23/9)
 - Urban Mobility Indicators Meeting hos East and North Finland (19/11)
- Gentemot Kiruna och Skellefteå som dels kan erbjuda intressanta testbäddar för så

kallade Smart Cities Lighthouse-projekt och också varit intresserade har NS under hösten 2015 arbetat med att hitta relevanta parter inom det som kallas Nature-Based Solutions Programmes, med kommande utlysningar under våren 2016 samt 2017 med andra Europeiska partnerstäder.

Upptastsmöte den 19 mars för Övre Norrlands intressenter i den genom North Sweden etablerade EIP Smart Cities.

Lars Wikman, NS, berättar om European Innovation Partnership, EIP, i allmänhet och den inom Smart Cities and Communities, som North Sweden tillsammans med övriga NSPA och regioner i Spanien och Polen m fl bildat ett konsortium för, i synnerhet. Aktörer från kommuner, regionerna, samtliga universitet och även företag från Norrbotten och Västerbotten på plats för att få veta mer om vad EIP:n är och kan göra för dem i möjligheter på EU-arenan.

MÅLUPPFYLLELSE:

- EIP:n Smart Cities med NSPA är fortfarande ännu i en formeringsfas, men har för North Swedens del kunnat fungera som den tänkta plattformen för att överlag hitta samarbeten och samarbetsparter bland andra regioner med liknande intressen som norra Sverige och nya vägar till exempelvis samverkan i så kallade Lighthouseprojekt som bland annat Umeå redan tidigare är intresserat av och andra konsortier mellan forskning, näringsliv och samhälle, att kunna arbeta vidare.
- I och med NS arbete genom NSPA och ERRIN som öppnat för mindre städer att medverka i EU-plattformen för Smart Cities and Communities och för kommande utlysningar rentav också riktar sig till mindre städer försöker NS särskilt samverka med städer som Kiruna och Skellefteå med flera för att öka deras möjligheter att komma med i framtida sådana Europeiska konsortier med möjlighet till finansiering från H2020 men också Interregprogram med flera och att kunna pröva nya lösningar i de samhällsutmaningar berörda städer står inför.

VERKSAMHETSPLAN:

- **ICT-tjänster inom Digitala Agendan**
 - Målsättningar:
 - Regionen kunna visa på övergripande strategier som ett ledande område avseende ICT och den digitala agendan inom EU.
 - Utifrån intresset i EU för molnstrategier bidra till ökad medvetenhet i EU om potentialen för serverhallar och motsvarande i Övre Norrland.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har fortsatt följa arbetet med serverhallsetableringar i regionen och det nationella forskningscenter som är under uppbyggnad för att finnas till hands för EU-kopplingen och haft löpande dialog med CDT med flera på LTU både i Bryssel och på hemmaplan, för att hitta former för att gentemot EU kunna stärka det arbetet.

- NS har också på förfrågan kunnat uppdatera om energiskattefrågan och Finlands begäran om undantag för sänkt skatt för datacenter och NS arbete när den frågan behandlades i EU.
- Big Data är en av de H2020-positioner som NS tidigare arbetat fram för EFNS och NS har fortsatt att under 2015 i olika sammanhang lyft in den nu antagna regionala datacenterstrategin som ett exempel på smart specialisering för regional utveckling samt vikten av att i EU följa upp den befintliga molnstrategin inom ICT med också klimatanalyser och strategier för etablering av den fysiska infrastrukturen i form av serverhallar och deras placering.
- Initiativet till Smart Regions som NS lyft fram inom EFNS och NSPA syftar till att etablera en plattform för EU-fokus på också mer glesbefolkade regioner än det starka urbana fokus som råder, med fokus på att också lyfta fram regionens unika ICT-potential och redan idag föregångare inom många sektorer och en möjlig "testbädd" för nya ICT-lösningar för hela Europa och därmed forskning och innovation med stöd av H2020, där EIP.n inom Smart Cities kan ge konkret stöd för det.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Många regioner visar spontant intresse för Smart Regions-initiativet som också kopplar till EIP:n Smart Cities för mindre urbana regioner som NSPA och andra som ingår i det konsortium NS är med i, med möjligheter att på EU-nivå lyfta fram ICT-koncept för de nordliga glesbefolkade områdena, inom exempelvis e-samhälle, Big Data och serverhallsetableringar samt så kallade seriösa spel.
- ✓ North Sweden har i olika sammanhang kunnat föra fram vikten av att i EU kopplat till den befintliga molnstrategin också ha en datacenterstrategi för den fysiska infrastruktur som krävs, så att den byggs ut på ett hållbart sätt i Europa, för att kunna bereda mark för ett mer strategiskt sådant arbete om det efterfrågas från hemmaaktörerna.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Programsynergier och Smart Specialiseringsstrategier (S3)**
 - Målsättningar:
 - Regionen etablera strategi för att optimera satsningar inom excellenta FoI-miljöer med stöd från EU:s instrument.
 - Regionen tillämpa S3 för att stärka tillväxtområden och strategiska kluster inom regionen i samverkan med akademi, industri och SME:s.
 - Förbättra möjligheterna att kombinera strukturfondssatsningar – både inom de regionala och nationella programmen – med sektors- och ramprogram som COSME Horizon 2020.

GENOMFÖRANDE:

- NS har deltagit i årets Week of Innovative Regions in Europe, den så kallade WIRE-konferensen, i Tallinn med fokus på bland annat Regions of Knowledge och synergier mellan strukturfonder och H2020 samt ett flertal H2020-relevanta konferenser i Bryssel, såsom introduktionen av H2020 SME-programmet "Fast track to innovation" (3-5/6).
- Regionens aktörer har arbetat intensivt med framgångsrika ansökningar gentemot H2020 inom många områden av relevans för regionerna utveckling. För att bidra till detta har NS anordnat och deltagit i möten med Universitetet och andra för att delge information och expertkunskap om H2020 och de utlysningar som varit inom ramen för det och vad som efterfrågas för framgångsrika ansökningar kopplat till respektive

aktörs forskningsprioriteringar, såsom avseende universiteten bland annat:

- Umeå Universitets Grants Office.
 - Grants Office på LTU.
 - Centret för distansöverbryggande teknologi vid LTU.
 - CDT vid LTU.
- NS har också bland annat besökt LTU Business och träffat dekanerna för LTU i arbetet med att förbereda fokus för den nya innovationstjänsten (21/1).

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Både de regionala och nationella strukturfondsprogrammen har starkt fokus på regionalt och nationellt "kapacitetsbyggande" och smart specialisering för synergier med Horizon 2020 och regionen är i flera delar väl förberedd inför den nu rullande programperioden.
- ✓ Intresset för Horizon 2020 och medverkan i det ökar i regionen inom hela "tripel helix", det vill säga hos olika aktörer inom offentliga aktörer, näringsliv och akademien, men är ett fortsatt utvecklingsområde då många saknar egna resurser och kompetens för t ex ansökningar och projektledning för sådana projekt.
- ✓ Genom positionerna i EFNS och träffar med regionens olika aktörer inklusive de offentliga företrädarna, har de regionala politiska aktörerna börjat diskutera forskningsfrågorna mer konkret och också resulterat i exempel på mer strukturerad samverkan mellan exempelvis Landsting och Universitet utifrån kraven i H2020.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Rymdkluster och Radarforskning för Europisk spetskompetens**
 - Målsättningar:
 - Stärkt rymdkluster i Kiruna med synergier till andra FoI-områden och uppmärksammas som strategisk resurs för EU.
 - Fullskaliga radarforskningsprojektet EISCAT_3D realiserar som prioriterat strategiskt ESFRI forskningsprojekt.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har kopplat till rymdfrågorna fortsatt att på Brysselarenan delta vid aktiviteter anordnade av nätverket för regioner med rymdintressen, NEREUS, för att följa diskussionen och se möjliga samverkansområden för också rymdverksamheten i norra Sverige.
- NS har också haft fortsatta kontakter med Space Port Sweden för att utveckla möjligheterna för att på EU-nivå se hur rymdverksamheten i regionen samlat kan ta plats och synliggöras på EU-arenan.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ North Sweden har fortsatt samla in regionala perspektiv kring rymdverksamheten och se hur de kan matcha relevant arbete inom EU för att kunna etablera nytta för regionens aktörer gentemot EU.
- ✓ Det har dock inte varit något särskilt fokus på detta under 2015, utan mer som en del av den allmänna översynen av prioriterade forskningsområden och kluster att för NS arbeta vidare med gentemot hemmaplan med de plattformar som är under uppbyggnad.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Ledande regionala innovationsmiljöer sammanlänkade på EU-nivå och globalt**
 - Målsättningar:
 - Ökande medverkan från regionens aktörer i EU:s olika plattformar för kunskapsutbyte och gemensam innovationskraft, såsom olika EIP.
 - Starka FoI-miljöer i regionen som på EU-nivå också är delaktiga inom relevanta Knowledge and Innovation Communities (KIC).

Magnus Matisons från Biofuel Region i en av expertpanelerna under ERRIN-konferens om bioekonomi i Regionkommittén den 20 mars.

Bioekonomifrågan växer allt mer i intresse och betydelse inom EU och North Sweden lyfter allt mer upp frågan gentemot hemmaaktörerna och vikten av att vara synliga i EU för att bidra med Övre Norrlands perspektiv och intressen i diskussionen. Ett exempel på det är att NS kunde få med Magnus Matisons från Biofuel Region vid ERRIN-konferensen "Boosting Economic Growth and Facilitating Investments through the Bioeconomy: How to build Effective Regional Strategies".

GENOMFÖRANDE:

- NS såg till att för hela EFNS-området genom samråd med regionens aktörer på såväl universiteten inklusive SLU som andra regionala aktörer svara på ERRIN:s under februari utsända Bioekonomifrågeformulär kring smarta regionala strategier inom bioekonomi för att tillförsäkra norra Sveriges perspektiv i det fortsatta arbetet från ERRIN gentemot EU-kommissionen kring EU:s samlade policyarbete för Bioekonomi.
- Ett uttalat arbetsområde som ökat i betydelse och North Sweden arbetar med policypåverkan kring, men också med sikte att få in regionens forsknings- och innovationsaktörer på EU-arenan är Bioekonomi som fått allt mer tyngd på EU-arenan och inom ramen för bland annat skoglig biomassa har stor betydelse för Norra Sverige, där NS medverkat vid bland annat:
 - ERRINS Bioekonomiarbetsgrupp (3/9)
 - ERRIN-Seminarium om Energi- och klimatförändringar (15/9)
 - Bioekonomiseminarium i Scotland House (14/10).
- I samband med en "Bioeconomy Project Development Workshop" inom ERRIN kunde NS peka ut norra Sveriges aktiviteter och målsättningar inom Bioekonomi och Bioraffinaderier, utifrån Bio4Energy-satsningen i norra Sverige, för en diskussion om gemensamma satsningar i kommande utlysningar och policyförändringar för våren 2016 inom ramen för ett så kallat Vanguard-program avseende Bioraffinaderipilot koordinerat av Southern Netherlands (27/11).
- North Sweden har följt upp tidigare initiativ via EFNS för att etablera regional samverkan inom ramen för strukturfonderna och Horizon 2020.
- Regionen är en stark aktör inom konsortiet "RawMatTERS" inom Råvaru-KIC:en med Luleå Tekniska Universitet som en av sex noder i Europa som genom beslut under hösten 2014 fått ansvar för en del av Europeiska unionens hittills största

råvarusatsning inom ramen för European Institute of Innovation and Technology (EIT), som NS följt och kunnat informera hemåt om aktiviteter kopplat till det på EU-arenan av möjlig relevans inklusive möten med företrädare från LTU för KIC:en.

- North Sweden har följt upp tidigare initiativ via EFNS för att etablera regional samverkan inom ramen för strukturfonderna och Horizon 2020 mellan universiteten och landstingen samt nationella aktörer avseende de unika regionala biobankerna i regionen och den demografiska databasen i Umeå kopplat till VINNOVA-projektet som blivit en del av den nationella påverkansplattformen för att få fram flera svenska EU-ledande Horizon 2020-projekt och under 2015 har ett antal H2020-ansökningar lämnats in och även ansökningar till strukturfonderna har förberetts.
- Under året har NS också arbetat med att ta fram en position om vindkraft i kallt klimat, att lyftas till EFNS för politiskt stöd, i syfte att i kommande arbetsprogram för H2020 inte fokusera lika hårt på vindkraft till havs, utan också potentialen och utmaningarna och därmed behovet av forskning kring vindkraft i områden som norra Sverige.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Det tidigare arbetet med H2020 positioner inom Europaforum Norra Sverige och NSPA har konkretiserats i ansökningar och projekt som inom VINNOVA-utlysningar för Nationella H2020 påverkansplattformar och ansökningar inom H2020 och NS fortsätter bidra till det arbetet och se vilka fler forskningsområden som kan få EU:s stöd med rätt påverkansarbete.
- ✓ I och med uppstarten av den nya programperioden och utlysningar inom Horizon 2020 samt uppstart av nya KIC:ar har regionen kunnat dels etablera sig som en given nod inom KIC:en för råvaror och det är ett intensivt arbete från regionens aktörer som gjort det möjligt, men där NS kunnat bistå gentemot EU för att bredda bilden och föra en dialog med relevanta aktörer i syfte att ge understöd för det arbetet.
- ✓ Ett av regionens starka kluster i form av skoglig biomassa och EU:s pågående arbete med Bioekonomi även inom forskningsfältet gör att det också inom Innovationsunionen är ett område som NS börjat samla insatser runt och hitta partner på EU-arenan för att stärka och också föra in regionens regionala utvecklingsperspektiv på, då det finns många policyprocesser som annars kan begränsa pågående regionala satsningar inom utveckling av exempelvis biobränsle.

INRE MARKNAD

Transport och infrastruktur för sammanlänkat Europa

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att North Sweden aktivt ska medverka till att Botniska korridoren med Luleå hamn tillsammans med Northern Axis förblir del av CEF, finansieringsmekanismen för TEN-T, samt bistå regionens aktörer i att i EU kunna visa på vikten av att knyta ihop Europas nordliga delar, inom ramen för exempelvis Östersjöstrategins målsättningar, såsom en fungerande färjetrafik över Kvarken och andra tvärförbindelser samt fortsatt bredbandsutbyggnad och etablerandet av sammanlänkade så kallade gröna korridorer i Europa inkluderande Övre Norrland. NS ska också medverka till att Botniska Korridoren kan bli en fullvärdig stomnätskorridor samt arbeta för att regionen tar del av och ansöker om finansiering från de utlysningar som kommer inom TEN-T/ CEF och andra EU-finansieringsinstrument samt i EU synliggöra dessa ansökningar.

VERKSAMHETSPLAN:

• **Botniska korridoren (BK)**

○ Målsättningar:

- Botniska Korridoren (Botniabanan, Norrbotniabanan, Haparandabanan och Malmbanan) med Luleå hamn finns med i TEN-T Core Network och ska vara tydliga objekt berättigade till stöd från EU:s fond för infrastruktursatsningar, Connecting Europe Facility (CEF).
- BK ska långsiktigt kunna bli en fullvärdig stomnätskorridor genom att jackas in i den befintliga stomnätskorridor som går från Skandinavien till Medelhavet.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden intensifierade under 2015 aktiviteterna för närmande av regionen till stomnätskorridoren Skandinavien-Medelhavet, för att förskjuta EU:s fokus från stomnätskorridorerna till att också inbegripa Botniska Korridoren som en del av Core Network och NS aktiviteter inriktades till övervägande del på att uppmärksamma EU och även nationell nivå om vikten av att förlänga stomnätskorridoren SkandMed längs norrlandskusten (BK-stråket).
- Under våren öppnade EU-kommissionen för ett samråd om halvtidsutvärderingen av vitboken "Färdplan för ett gemensamt europeiskt transportområde – ett konkurrenskraftigt och resurseffektivt transportsystem" för vilket NS tog fram en position till EFNS, för att användas i de fortsatta diskussionerna på Brysselarenan, som betonade:
 - Genomförandet av TEN-T och CEF med fokus på att utse en samordnare till den nordliga delen av SkandMed och att BK-regionerna med stomnätsstatus involveras i korridorforum och andra korridorforumkonstellationer avsedda för planering av objekten inom stomnätskorridorerna för att den Botniska korridoren i norra Sverige och i Finland så småningom ska kunna integreras i stomnätskorridoren.
 - Stopp för nedskärningarna på ca 2,5 miljarder EUR i CEF-Transportdelen som enligt EU-kommissionens förslag skulle flyttas till den nya fonden för strategiska investeringar, EFSI, samt förslag på vilka infrastrukturprojekt som därtill bör prioriteras inom EFSI när fonden väl är på plats.
- Positionspappret antogs den 28/4 av rapportörerna för Europaforum Norra Sverige och den 29/4 överlämnade NS positionen till EU-kommissionens DG MOVE som mottog den positivt, såväl avseende att involvera NS regioner i samordnarens arbete med ScandMed som att hålla CEF-medlen intakta, och det utgjorde startskottet för en fortsatt dialog gentemot EU men också nationellt med synpunkterna i positionspappret som bas.
- I samband med ett möte för ScandMed i Köpenhamn anordnade NS i samverkan med teamet runt Pat Cox, samordnaren för stomnätskorridoren Skandinavien-Medelhavet, ett högnivåmöte med honom och EU-kommissionen DG MOVE med från EU-företrädarna efterfrågad stark uppslutning från den högsta politiska ledningen, industrin (logistikdirektörer från LKAB och Boliden) i Norrbotten och Västerbotten samt Näringslivets transportråd (3/6).
- Högnivåmötet var en fortsättning och förutsättning för dialogen med EU kring utveckling av transportinfrastrukturen i Norrbotten och Västerbotten kopplat till EU:s transportpolitik för TEN-T och ett engagemang för att länka Norrbottens och Västerbottens transportstråk till SkandMed med sikte på utformande av stomnätet i CEF post 2020 samt TEN-T post 2030 och kommande förhandlingar om EU:s

mångåriga budget för nästkommande programperiod och följdes upp med en inbjudan till Pat Cox att under 2016 besöka Övre Norrland.

- Under hösten har planering av besöket pågått från NS för att hitta datum och hur det logistiskt kan lösas avseende resor och platser att besöka samt medverkande aktörer, där också Näringsdepartementets och Trafikverkets ansvariga för CEF och TEN-T involverats i planeringen tillsammans med tjänstemän på EU-kommissionens DG MOVE och nära dialog med NS Dialoggrupp Transportpolitik.
- NS förde i samband med planeringen av Köpenhamnsmötet också dialog med Näringsdepartementet om upplägget samt om arbetets fortskridande inom SkandMed och den nationella transportinfrastrukturplaneringen för perioden 2018-2029 och regionens möjliga deltagande i de korridorforum som hålls med de regioner som ingår i stomnätskorridorerna.
- North Sweden har till dialoggruppen för Transport från den diskussionen fört vidare Näringsdepartementets inbjudan till Norrbotten och Västerbotten att vid önskemål kunna delta och för det ta kontakt med Trafikverket för att diskutera upplägg och/eller Region Örebro som tagit på sig rollen som koordinator för de regioner som önskar medverka i TEN-T-arbetet avseende SkandMed.

Deltagarna vid högnivåmötet 3 juni mellan Övre Norrland och Pat Cox, samordnare för stomnätskorridoren ScandMed inom EU:s TEN-T.

I samband med möte i Köpenhamn för korridoren Skandinavien-Medelhavet som ingår i stomnätet för EU:s infrastruktursystem TEN-T, anordnade North Sweden ett middagsmöte med EU-kommissionen och bland andra Maria Stenberg och Niklas Nordström från Norrbotten, Magdalena Andersson och Lorents Burman från Västerbotten samt Per Bondemark från Näringslivets Transportråd med fler från industrin för att visa på vikten av att ta med norra Sverige i EU:s prioriteringar.

- NS förde fortsatt under året diskussioner med ledande regionala företrädare i Norrbotten och Västerbotten samt EU-kommissionen och Näringsdepartementet om EFNS synpunkter i positionspappret och främst om att hitta praktiskt genomförbara former för att utse en europeisk samordnare/förhandlingsperson för nordliga Skandinavien d.v.s. norra Norge, norra Sverige och norra Finland.
- EFNS synpunkter i positionspappret och särskilt förslaget om att jacka in BK i SkandMed fick stor spridning och uppmärksammades positivt bland andra regionala företrädare under TEN-T-dagarna i Riga med många som gav uttryck för att vilja haka på motsvarande diskussioner också för sina regioner (22-23/6).
- Det uppmärksammades även av Europaparlamentsledamöter som har lyft frågan under transportutskottssessioner i Europaparlamentet under hösten.
- NS har löpande träffat handläggare på DG MOVE för att uppdatera om arbetsläge och se möjligheter för stöd för regionens önskade satsningar, såsom NBB:s planering och

- process på nationell nivå med CEF-ansökan, om Luleå hamns investeringsbehov i Malmporten, om Haparandabanans och Midway Alignment.
- North Sweden har löpande fört dialog i North Swedens dialoggrupp Transportpolitik med infrastruktur tjänstemän i regionen för uppdatering, avstämning, förankring, planering, genomförande och uppföljning av aktiviteter, via dialoggruppsmöte, telefonmöten och sammankomster vid olika träffar.
 - NS har fört löpande dialog med Norrbotniabanegruppen i Sverige och Bryssel.
 - NS har bevakat förhandlingarna och trilogerna av förordningsförslaget för Europeiska fonden för strategiska investeringar och informerat NS Dialoggrupp Transportpolitik samt diskuterat med andra bland huvudmannorganisationerna om finansieringsmöjligheter från EFSI.
 - NS har medverkat i BK-möten för planering av gemensamma aktiviteter och diskussioner kopplat till att också ett nytt BK-projekt på svensk sida kunde starta under året och fokus där har varit att ta fram gemensamma strategier.
 - NS har medverkat till möten mellan Brysselkontoren för BK och för att sortera i de pågående förberedelserna för ett projekt på hemmaplan och bidra till det EU-relaterade perspektivet i den diskussionen, tog NS tillsammans med Central Sweden fram ett PM om BK och vikten av att bibehålla konceptet Botniska Korridoren för lobbyarbetet.
 - BK-gruppen i Bryssel för svenska och finska regionkontoren har fört samtal men inga större gemensamma aktiviteter i avvaktan på att BK-projektet ska formera sig och i ännu avsaknad av en finsk motsvarighet.
 - NS har deltagit i olika sammankomster som anordnats av Europeiska kommissionens DG MOVE samt Regionkommittén och i Europaparlamentets för diskussioner om finansieringsupplägg samt för deltagandekriterier inom ramen för Europeiska Fonden för Strategiska Investeringar, EFSI, för projekt inom området transportinfrastruktur.
 - NS har samspelat med tjänstemannagruppen för infrastruktur inom Europaforum Norra Sverige (EFNS) vid uppdatering av EFNS strategiplan samt handlingsplan för arbetsgruppen Transportinfrastruktur och föreslog påtalat vikten av att synliggöra frågorna vid EFNS i Piteå 2016.
 - Under seminariet "Järnvägar i Norr" på Almedalen 2015 fick NS besked från EU-kommissionen om att såväl Norrbotniabanans som Malmbanans ansökningar om medfinansiering från CEF-Transport godkändes och kunde informera aktörerna som skulle upp på podiet för vidareförmedling till åhörare och media som rapporterade hemåt (29/6). Norrbotniabanans tilldelades EUR 10,5 miljoner för projekteringar, studier och järnvägsplaner för fas 1, Umeå-Skellefteå, och Malmbanan tilldelades EUR 5,5 miljoner till studier för dubbelspår, sammantaget motsvarar EU:s medfinansiering 50% av den totala projektkostnaden.
 - NS samarrangerade med svenska regionkontor för BK ett seminarium i Europaparlamentet för diskussioner om genomförande av TEN-T och den Botniska korridoren. Värddar för seminariet var ledamöterna i gruppen De gröna/Europeiska fria alliansen Michael Cramer, ordförande i transportutskottet, och Peter Eriksson, industriutskottet, med inbjudna talare från EU-kommissionen och Europaparlamentet, regionala företrädare, industrin och den Botniska korridoren. Från NS sida ordnades medverkan från Tomas Mörtsell, vice ordförande Region Västerbotten, Per Bondemark, ordförande Näringslivets transportråd samt Menno van der Kamp, rådgivare till Pat Cox på EU-kommissionens DG MOVE (21/10).

- Inför seminariet träffade delegationen från Sverige i regi av NS också Jens Nilsson, ledamot i transportutskottet, för en diskussion om BK (21/10).
- NS tillsåg att Luleå hamn med vd Henrik Vuorinen medverkade som huvudtalare på sessionen om "Measures to be taken in the main EU Core Network Railway Corridors and penetration routes to Neighbourhood Countries" på FERRMED-konferensen "The impact of intercontinental trade on EU Competitiveness and Core Network Corridors (2015 - 2030)" samt i panelsessionen tillsammans med Herald Ruijters, Head of Unit för TEN-T på EU-kommissionens DG MOVE, Joan Amoros, ordförande Ferrmed, vice enhetschef EU-kommissionens DG Near, företrädare för Suez-kanalen, European Railway Area m fl (12/11).
- NS förde kontakt med kabinettet för att ansvarig EU-kommissionär för att besöka Norra Sverige men EU-kommissionären hade inte möjlighet under 2015.
- NS deltog på de återkommande möten som arrangeras av Transportråden på Sveriges ständiga EU-representation, för informationsutbyte om regeringens ställningstaganden i frågor som behandlas på transportministrarnas rådsmöten.
- NS har deltagit på sammanträden för transportutskottet i Europaparlamentet i Bryssel för att följa diskussionen och knyta kontakter med parlamentariker och även tjänstemän från EU-kommissionen och övriga organisationer.
- NS har bistått det nya sekretariatet för CPMR:s Östersjökommission, BSC, som stationerats på NS-lokalerna med framtagande av strukturer för arbetet inom transportgruppen samt bistått med kompetens om aktuella frågor och feedback om Övre Norrlands synpunkter i syfte att säkerställa att de för NS strategiska mål inom området transportpolitik säkerställs.
- NS för EFNS framtagna positionspapper om Vitboken har anammats av såväl BSC och även CPMR som antog under sin generalförsamling, GA, en deklaration om transportpolitik, att involvera övriga core regioner i stomnätets arbete och NS deltog vid CPMR:s GA i Florens i oktober för att säkerställa att EFNS budskap speglades korrekt.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Det är en tydlig återkoppling av NS budskap när ansvariga i EU-kommissionen i olika sammanhang uppmärksammar vårt budskap om den nordliga delen av Skandinavien som den saknade länken i SkandMed och att korridorsamordnaren och DG MOVE väljer att vilja besöka regionen, utifrån de goda kontakter med de Europeiska institutionerna som NS har och därmed kan föra en kontinuerlig dialog för att till EU förmedla regionens utmaningar och möjligheter.
- ✓ Ett exempel är när Herald Ruijters, EU-kommissionens ansvariga för hela TEN-T, berömmar Norra Sveriges höga aktivitetsgrad i TEN-T och CEF via de pågående projekten förutom Malmporten även Norrbotniabanan, Midway Alignment och Malmbanan vid stora och publika konferenser för branschfolk
- ✓ Viktiga milstolpar har nåtts för fullbordande av stomnätet i Norrbotten och Västerbotten och av betydelse för att våra objekt bibehåller stomnätsstatus och är prioriterade objekt berättigade till stöd från EU:s fond för infrastruktursatsningar, Connecting Europe Facility, CEF, beaktande att CEF-förordningen som identifierar "andra sektioner av stomnätet" revideras med inledning 2017 för post 2020, genom de beviljade CEF-ansökningarna för NBB och Malmbanan.
- ✓ NS har goda kontakter med Europeiska institutionerna och för ständigt dialog om utmaningar och möjligheter i inklusive finansiering av olika projekt.

- ✓ Svenska och andra europeiska regioner på Brysselarenan visar aktivt att de är intresserade av North Swedens arbete och NS är en självklar referenspunkt och samarbetspartner för dialog om transportinfrastruktur för Norra Sverige visavi EU-kommissionen och andra aktörer på Brysselarenan.
- ✓ North Sweden har också kunnat medverka till en ökad kännedom om EFSI som en möjlighet att med stöd från EIB skraddarsy finansieringslösningar för att attrahera kapital från externa offentliga och privata investerare.

North Sweden kunde i samband med Seminariet för "Järnvägar i Norr" den 29 juni under Almedalsveckan meddela att Norrbotniabanan och Malmbanan får pengar från EU.

Under Almedalsseminariet med bland annat Norrbotniabanan, NBB, fick NS besked från EU-kommissionen om att NBB fått EUR 10,5 miljoner för projektering av första delsträckan från Umeå samt Malmbanan EUR 5,5 miljoner för projektering av mer dubbelspår. Mona Mansour, NS, kunde meddela den glada nyheten till bland andra Per-Olof Lingvall, Trafikverket, Elisabeth Sinclair, NBB, och Märten Edberg, Region Västerbotten.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Blue Growth**
 - Målsättning:
 - Mer av Sjömotorvägar/Motorways of the Sea (MoS) för tillväxt i Östersjöregionen med en samlande öst-västlig länk i norra Östersjön.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har haft fortsatta möten med Umeå och Vasa om det pågående projektet "Midway Alignment" för en uppgraderad färjeförbindelse mellan Västerbotten och Österbotten och medverkade vid en gemensam lunch i Bryssel med José Anselmo, ansvarig handläggare på EU-kommissionen för Motorways of the Seas samt planeringsmöte mellan finsk och svensk sida i Bryssel (23-24/3).
- NS har löpande träffat företrädare för Luleå hamn i Sverige och medverkat till deras medverkan i flera aktiviteter i Bryssel.
- NS har informerat Umeå och Luleå om möjligheten att ansöka om stöd från MoS under CEF-utlysningen 2015.
- NS har bistått Luleå hamn med rådgivning om möjligheten för NDPTL-medfinansiering för projektering av TEN-T projektet Malmporten för fortsatt breddning och fördjupning av farleden till Luleå, i den ansökan Luleå hamn och Sjöfartsverket inlämnade och som gav EUR 777.000:-, som är det största enskilda bidraget som betalats ut till ett projekt inom NDPTL.
- NDPTL, Northern Dimension Partnership on Transport and Logistics, som finansieras av EU-kommissionen, Tyskland, Norge och Finland har sedan lanseringen 2013 beviljat EUR 3 miljoner till 10 projekt, varav 2 svenska projekt och båda i Övre Norrland genom North Sweden arbete gentemot EU-kommissionen avseende

NDPTL, om sammantaget EUR 1.077 miljoner till investeringar i Östersjöhamnar i regionen. Förutom Malmporten vid Luleå hamn har också Umeå och Vasa beviljats EUR 300.000 för projektet "Nya terminaler i Umeå och Vaasa hamnar".

- NS har fört dialog med Umeå om utsikter för finansiering av fas 2 från EFSI, för projektet "Midway Alignment of the Bothnian Corridor".
- NS deltog i möte mellan styrgruppen för nätverket informal Baltic Sea Group, iBSG, och chefen på EU-kommissionens maritima enhet för Blue Growth om Blue Growth i Östersjöstrategin (6/2).
- NS samarrangerade inom nätverket iBSG ett seminarium på Goetheinstitutet i Bryssel på temat "Baltic solutions for renewable energy and sustainable transport - Initiatives for blue and green growth" till vilket NS bjöd in Luleå hamns vd Henrik Vuorinen och Sjöfartsverkets vd Marielle Swan för presentation av TEN-T-projektet Malmporten och i samverkan med West Finlands Brysselkontor bjöds Midway Alignment in, representerat av Patrik Malka, General Manager för Wärtsilä Solutions, som berättade om den framtida nya förbättrade färjeförbindelsen mellan Umeå och Vasa (15/6).

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Midway Alignment fas 2 är nära målet och en CEF-ansökan förbereds med den kunskap NS kunnat tillföra.
- ✓ Projektet Malmporten har etablerat sig starkt som EU:s arktiska hubb för maritima transporter och inom EU:s TEN-T och CEF och utöver de regionala aktörernas arbete har North Sweden kopplats in för strategiskt stöd på EU-arenan.
- ✓ Utifrån North Swedens förarbete har EUR 777.000,- tillförts medfinansiering från NDPTL-fonden till Luleå hamn och Sjöfartsverket för projektet "Malmporten".

VERKSAMHETSPLAN:

- **Northern Axis med Malmbanan (NA)**
 - Målsättning:
 - NA och BK förbli integrerade delar för konkurrenskraftigt EU.

GENOMFÖRANDE:

- NS har regelbundet besökt regionen för dialog med tjänstemännen i NS dialoggrupp transportpolitik, politiken på lokal och regional nivå samt andra berörda om nuläge i Bryssel/aktuellt i regionen samt planering av aktiviteter och stöd med att bidra med Brysselperspektiv i bl a Barentsregionen.
- NS har lyft fram och fört dialog med EU-kommissionens DG GROW och DG MOVE om råvarutransporternas vikt och Norra Sveriges behov av fungerande infrastruktur, på Northern Axis och vidare mot Transsibiriska järnvägen.
- NS har fört dialog med Länsstyrelsen i Norrbotten och Norrbottens Läns Landsting med rådgivning om finansiering från CEF och NDPTL-fonden för persontrafik på Haparandabanan och övriga relaterade investeringar vid gränsövergången till Finland.
- NS såg till att uppmärksamma vikten av NDPTL-fonden, som varit operativ under perioden 2013-2015, och dess fortsatta existens och anordnade på kort varsel i samarbete med North Norway European Office, NN, seminariet "NDPTL-The Connection between Europe and the Arctic" i Oslo i samband med det ministermöte då NDPTL-partnerländer samt EU-kommissionen diskuterade framtiden för partnerskapet samt NDPTL-fonden (30/11). Seminariet modererades av North Sweden med talare som:

- Jens Nilsson, huvudtalare och ledamot i transportutskottet i Europaparlamentet.
 - Niklas Nordström, kommunalråd Luleå kommun som betonade behovet av att öka investeringarna i den Europeiska Arktis, samt NDPTL:s roll för att överbrygga TEN-T med infrastrukturnätet i grannländerna.
 - Representanter för utrikesdepartementet i Ryssland, Barents center i Finland, Paal Iversen från Norges transportdepartement, Oddgeir Danielsen från NDPTL-sekretariatet m fl.
 - Därtill tilldrog sig seminariet ett 30-tal andra intressenter inom transport- och logistiksektorn för en diskussion om transportpolitik med fokus på NDPTL-partnerskapet och dess roll som en viktig länk mellan Europa och Arktis och redovisning av goda exempel på de projekt som beviljats medel.
- NS har fört in den arktiska strategin i vitboken för transportpolitik och i dialog med EU-kommissionen i övrigt avseende TEN-T och även NDPTL, för att visa på förändrade handelsvägar och i EU skapa beredskap för framtida förändringar med fokus på våra regioner.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Malmbanans ansökan om medfinansiering från CEF-transport för studier för dubbelspår har tilldelats EUR 5,5 miljoner vilket motsvarar 50% av den totala projektkostnaden.
- ✓ NS har goda kontakter med Europeiska institutionerna och för dialog om utmaningar och möjligheter i Northern Axis, inklusive finansiering av olika projekt.
- ✓ Även om EU har fört diskussioner om att frysa sin finansiering av NDPTL mot bakgrund av EU:s relationer till Ryssland, har NS argumentation om att fortsätta med det för att använda de medlen för att investera i övriga delar av norra Europa för att bereda mark för framtida mer normaliserade relationer till Ryssland burit frukt och seminariet i Oslo gav av allt att döma en förnyad skjuts i att fortsätta investera i NDPTL, som även om det är lite pengar är ett bra smörjmedel som norra Sverige fått del av genom NS trots att Sverige inte är med i grundfinansieringen av det samarbetet.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Comprehensive network, gröna korridorer och övriga delar inom TEN-T**
 - Målsättningar:
 - E10 och E12 samt övriga delar av det övergripande nätet (comprehensive network) i Övre Norrland ska kunna dra nytta av EU:s infrastrukturfinansiering.
 - Fler hamnar kunna kvala in till Comprehensive Network.
 - Övre Norrlands huvudstråk samt satsningar på intermodalitet mellan olika trafikslag kunna få stöd länkat till EU:s koncept gröna korridorer.

GENOMFÖRANDE:

- NS kontakter med EU och även nationell nivå med ansvariga för TEN-T på Näringsdepartementet och på Trafikverket har gett stöd åt infrastruktur tjänstemännen i NS Dialoggrupp Transportpolitik att etablera kontakter för diskussioner om TEN-T och även om att kvala in terminaler på comprehensive nätet.

- North Sweden har löpande under året fört dialog med infrastruktur tjänstemän i NS Dialoggrupp Transportpolitik samt lagt upp nyheter på hemsidan och i nyhetsbrevet om relevanta nyheter samt bevakat informationsdagar om ansökningsdagar inom EU:s större program och andra lagstiftningsförslag inom transportområdet.
- NS har arbetat med befintlig infrastrukturplan för Barents Euro-Arctic Transport Area och deltog på BEATA-konferensen i Rovaniemi då Finlands regering presenterade den uppdaterade planen med fokus på vägnätet i BEATA, som är ett mellanstatligt samarbete för Sverige, Norge, Finland och Ryssland inom transportområdet (30/9).
- Northern Dimension Partnership on Transport and Logistics, NDPTL, syftar till stödjande investeringar i infrastruktur för att knyta ihop de nordliga regionerna i Europa och har också genom NS arbete givit stöd åt delar inom regionens comprehensive nätverk inom EU:s TEN-T genom bidrag till Umeå hamn för Kvarkenförbindelsen/E12 och seminariet 30/11 i Oslo arrangerat av North Sweden i samverkan med North Norway om NDPTL, syftade till att kunna få fortsatt stöd för sådana investeringar i Övre Norrland.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NS har gentemot EU kunnat föra in BEATA och det arktiska perspektivet som stöd för EU:s intresse för att särskilt för norra Sverige och North Sweden-området i högre grad se till hela infrastrukturens funktionalitet och hur det flödar in i huvudnätet framför det fokus på mer eller mindre bara huvudnätets stomkorridorer, som inte når norra Sverige, och som dominerade diskussionen från EU-kommissionens sida efter att besluten om CEF och TEN-T var fattade.
- ✓ Positiva inriktningsbeslut mellan EU och bidragsländerna om en fortsättning för NDPTL antogs vid NDPTL-mötet efter NS NDPTL-seminarium.

North Sweden gick den 30 november utanför EU för att bidra till fortsatt relevant EU-finansiering från NDPTL för infrastruktur i norr.

Mona Mansour, NS, inleder seminariet om Northern Dimension Partnership on Transport and Logistics och värdet med den fonden för norra Europa och hela EU. Det uppskattade seminariet anordnades i Oslo i samverkan med North Norway i anslutning till möte mellan EU och bidragsländerna för beslut om en fortsättning för NDPTL.

VERKSAMHETSPLAN:

- **EU:s olika direktiv för övergång till mindre miljöbelastande bränslen**
 - Målsättningar:
 - Svaveldirektivet genomförs så att sjöfarten i Norra Östersjön har konkurrensneutrala förutsättningar mot övrigt Europisk sjöfart.

- Kunskap om stödmöjligheter från EU för utbyggnad av infrastruktur för alternativa drivmedel på Östersjön.
- Kännedom om finansieringsmöjligheter från EU för utbyggnad av infrastruktur för alternativa drivmedel i Övre Norrland.

GENOMFÖRANDE:

- NS samarrangerade inom nätverket informal Baltic Sea Group, iBSG, ett seminarium på Goetheinstitutet i Bryssel på temat "Baltic solutions for renewable energy and sustainable transport - Initiatives for blue and green growth" till vilket NS utöver Luleå Hamn och i samverkan med West Finland också Midway Alignment, även, i samverkan med Mid Sweden, tillsåg att det av NS under 2014 framarbetade TEN-T-projektet BioGaC deltog. Bertil Carlsson från Sundsvalls kommun presenterade projektet som syftar till att bygga ut biogastankställen i norra Sverige i ett konsortium med kommuner och industrin i Västerbotten, Norrbotten och Västernorrland, koordinerat av Skellefteå kommun (15/6).
- North Sweden medverkade till den stora ERRIN-konferensen i Regionkommittén om "Boosting Economic Growth and Facilitating Investments through the Bioeconomy: How to build Effective Regional Strategies" med bland annat EU:s forskningskommissionär samt från norra Sverige medverkan av Magnus Matisons från Biofuel Region i en av expertpanelerna (20/3).
- NS anordnade i samarbete med BioFuel Region och inom ramen för Partnership for Sustainable Energy 2020 (IPSE), en samverkan mellan sex europeiska regioner och städer för att främja biometan, en workshop om biogas och naturgas för framtida hållbara energikällor som en del av det officiella programmet för Open Days-veckan i Bryssel. Antonio Tricas på EU-kommissionens DG MOVE inledningstalade om pågående arbete samt planerade lagstiftningsinitiativ inom området med fokus på infrastruktur för alternativa bränslen och Anna Säfvestad Albinsson från BioFuel Region lyfte i sitt anförande TEN-T-projektet BioGaC för bland annat fler tankställen för biogas längst med norrlandskusten (14/10).
- NS har under 2015 fört löpande dialog med BioFuel Region om BioGaC-projektets genomförande samt förutsättningar för finansiering av fortsättningsprojekt, mot bakgrund av NS medverkan under 2014 med rådgivning till BioFuel Region om finansiering från EU samt kriterier för deltagande från TEN-T-programmet som ledde till den BioGAC-projektansökan som gav drygt 20 miljoner kronor från EU i medfinansiering för utbyggnad av gasinfrastruktur från Sundsvall till Piteå.
- NS deltog på avslutningsseminariet för BioGAC-projektet i Skellefteå med medverkan i diskussionen om fortsättningen på projektet och vilka finansieringskällor som finns tillgängliga där NS bland annat lyfte möjligheten med EFSI (1-2/12).

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NS har kunnat bidra till att öka kunskapsnivån hos aktörerna i regionen om stödmöjligheter från EU för utbyggnad av infrastruktur för alternativa drivmedel på Östersjön.
- ✓ Därtill har regionala aktörer och projekt synliggjorts på EU-arenan i det allt mer intensiva fokus som är kring Biobränslen, Bioenergi och hela Bioekonomin i EU.
- ✓ NS har kunnat etablera nätverk bland regionens aktörer inom förnybara drivmedel och med andra relevanta spelare i EU för mer samordnat arbete och gemensam kraft gentemot EU:s stöd och policyarbete på området.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Bredbandsinfrastruktur för digitala tjänster**
 - Målsättning:
 - Stöd från EU för bredbandssatsningar och IT inom CEF och andra verktyg i Övre Norrland.

GENOMFÖRANDE:

- NS har på hemsidan och i nyhetsbrevet om relevanta nyheter samt bevakat informationsdagar om ansökningsdagar inom EU:s större program och andra lagstiftningsförslag inom ICT-området och IT-relaterade investeringar, samt även skickat information till Norrbottens och Västerbottens IT-utbyggnadsstrateger.
- NS medverkade vid Eutelsats konferens om "Digital divide rural areas" i Europaparlamentet för att lyfta extremt glesbefolkade områdens behov (28/1).
- North Swedens arbete i övrigt på området var att medverka till att kunna implementera bredbandsutbyggnad via EU:s struktur- och investeringsfonder respektive ICT-aktiviteter under Innovationsunionen.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NS har kunnat informera hemåt om relevanta utlysningar, pågående processer samt viktiga samråd inklusive att skicka det direkt till relevanta aktörer att bedöma vikten av att ta del av det.
- ✓ I övrigt har NS följt frågorna och hur möjligheten att kunna använda exempelvis ERUF till också bredbandsutbyggnad som NS var med om att få till stånd möjligheter för har hanterats i implementeringen i det fall problem skulle uppstå att lyfta till EU.

Råvarutillgångar och utveckling: Mineraler, metaller, skog & energiproduktion

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att North Sweden i samverkan med regionens aktörer ska etablera budskapet om regionens betydelse för hela EU och aktiva deltagande i EU:s olika initiativ för att stärka innovationsförmågan i råvaruindustrin och en hållbar tillgång på råvaror för EU. Därtill att även skogsbrukets betydelse uppmärksammas i EU:s policyarbete vid sidan om befintliga strategier för mineraler och energi inom råvaruområdet. North Sweden ska kunna bistå avseende de plattformar som regionens aktörer arbetar med avseende EIP respektive KIC råvaror gentemot EU och samtidigt agera för att behovet av och möjligheterna till hållbar regional utveckling förs in som en integrerad del av EU:s arbete med råvarufrågorna i EU:s nordliga områden.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Regional utveckling kombinerat med råvarutillgångar**
 - Målsättningar:
 - EU:s råvaruinitiativ (RMI) också inbegripa hållbar jämställd lokal och regional utveckling.
 - Regionens viktiga roll för EU:s interna råvarutillgång och tillväxt görs känt inklusive den regionala kompetens som finns, manifesterat i pågående KIC RawMatters och EIP/RMC Covenant 2022.
 - EU:s politik för tillgång till och förädling av råvaror på samhälleligt hållbara villkor också ska inbegripa skog och energitvinning.
 - Skapa kunskap om best practice på EU-nivå avseende hållbar råvaruproduktion och förädling från regionens råvarutillgångar.

GENOMFÖRANDE:

- NS ingår i det informella nätverket för skog- och energifrågor med representanter från skogsindustrin, skogsägarna, universitet, myndigheter m fl från hela Sverige för diskussion och planering av EU-inriktat påverkansarbete.
- Under 2015 har nätverket träffats ett antal gånger såsom på Jordbruksdepartementet i Helsingfors och på Arlanda och bl a diskuterat framtagande av gemensamt positionspapper om kaskadanvändning av skogsråvara som i EU syftar till att reglera hur biomassereresor ska användas, som ett pilotfall för att hitta gemensamma former för agerande på Brysselarenan.
- NS har deltagit på olika sammankomster för diskussioner om finansieringslösningar och kriterier för deltagande för projekt inom områdena gruvdrift samt biomassa och bioenergi från Europeiska fonden för strategiska investeringar, EFSI, även kallad Junckerplanen.
- NS deltog exempelvis på workshop anordnad av EU-kommissionens DG GROW och DG ECFIN i samarbete med EIB, där möjliga investeringsobjekt inom råvaruområdet presenterades samt fördes diskussioner om utmaningar vid uppstart av nya gruvor t ex prisfluktuationer, metallurgiska risker och svårigheter att säkra finansiering för stora gruvprojekt. Workshop behandlades såväl primär som sekundär råvara (20/5).
- NS har informerat och fört dialog med NS Dialoggrupp Näringsliv om aktuella frågor samt planerade aktiviteter inom områdena skoglig biomassa och gruvdrift.
- NS har fört dialog med EU-kommissionen DG GROW samt andra i Bryssel och i regionen om genomförande av Strategiskt genomförandeprogram, SIP, för det Europeiska innovationspartnerskapet för Råvaror, EIP RM, samt fört diskussioner i övrigt om trender och tendenser hos den nya EU-kommissionen som visar ett ökat fokus mot cirkulär ekonomi och sekundära råvaror.
- Med anledning av diskussionerna och i syfte att synliggöra vikten av primära råvaror och gruvdriftens betydelse för ekonomisk tillväxt i EU samt Norrbottens och Västerbottens betydelse för EU:s råvaruförsörjning, inledde NS en artikelserie om råvarusektorn; tillgångar och utveckling i Norrbotten och Västerbotten utifrån basindustrierna och gruvbolagen inom mineral och metaller, som följs upp om skogsindustrin under 2016, för att med artiklarna översätta till engelska spridas på Brysselarenan. Artiklarna har fokuserat på:
 - LKAB:s malmbrytning och produktion av den unika pelletsen med världsledande forskning kring tillverkning av stål samt samhällsomvandlingen och flytten av städerna Kiruna och MalMBERGET.
 - Bolidens kärnverksamheter inom koppar, zink och ädelmetaller och arbete för att minska miljöpåverkan.
 - SSAB:s tillverkning av höghållfast stål.
 - Fluoritfyndigheten i Storuman, som ett exempel på fyndigheter inom EU:s förteckning över mineraler av avgörande betydelse, samt gruvdriften i övrigt i Storuman och samhällsliga utmaningar för små kommuner.
- NS anordnade möte för kommunledningen från Storumans kommun, med tjänstemän med ansvar för råvarufrågor på EU-kommissionens DG GROW för diskussioner om regional utveckling kopplat till gruvnäringen samt andra pågående och planerade investeringar (7/7).
- NS har tillsammans med Region Västerbotten och LTU deltagit i diskussioner om etablerande av en plattform för hållbara gruvsamhällen, för erfarenhetsutbyte för kommuner och industri samt relevanta intressenter.

- NS har deltagit i etablerande av ett europeiskt konsortium tillsammans med East North Finlands Brysselkontor och även LTU och UmU har ingått i en arbetsgrupp med andra europeiska regioner för diskussioner om framtagande av gemensamma ansökningar för hållbara gruvregioner.
- NS har deltagit i möten för Raw Materials Commitments, RMC, Covenant 2022, som är ett åtagande mellan ett antal regioner och städer i Europa som åtar sig att samarbeta inom hållbar mineralutvinning och cirkulär ekonomi. Åtagandet har mer eller mindre under 2015 lagts ned av olika anledningar. Istället har diskussioner förts inom andra konstellationer om att utvärdera möjligheten att ingå i ett nytt konsortium med inriktning gruvregioner, inom ramen för den nya utlysningen för Commitments som öppnar i december 2015.
- NS har i dialog med EU-kommissionens DG GROW tillsett att Landshövding Sven-Erik Österberg, inbjöds att hålla anförande om det regionala perspektivet i EU i arbetet med gruvdrift och skogsråvara på den årliga högnivåkonferensen för Europeiska innovationspartnerskapet för råvaror i Bryssel (13/1).
- NS ingår i EFNS näringslivsgrupp gemensamt med med EFNS FoI-grupp och har uppdaterat handlingsplanen med fokus på skogsfrågor och energiproduktion i syfte att säkerställa Norra Sveriges intressen på Brysselarenan och bl a har rapportörerna i gruppen givit NS i uppdrag att ta fram positionspapper om Kaskadanvändning av skogsråvara inför EFNS i Piteå 2016.

Övre Norrland inbjöds att genom Landshövding Sven-Erik Österberg tala vid högnivåkonferensen om innovationspartnerskapet för råvaror i Bryssel 13-14 januari.

Genom North Swedens försorg inbjöds Norrbottens Landshövding av EU-kommissionen, att som huvudtalare företråda det regionala perspektivet på hållbart skogsbruk och utvinning av mineraler i session 2; "Raw Materials at Regional level", under EIP råvarors årliga högnivåkonferens. Tillfälle gavs därmed att bland annat lyfta fram den regionala mineralstrategin som tagits fram gemensamt mellan Norr- och Västerbotten.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Regionens betydelse för EU:s interna råvarutillgång och tillväxt är välkänt och ett exempel på det är att DG GROWTH, utifrån NS arbete inom det regionala arbetet för mineralstrategin och kunnat koppla det till EU, har bjudit in Övre Norrland att som enda region i EU presentera det regionala arbetet med råvarufrågorna inklusive skog på högnivåkonferensen för råvaror som hölls i januari 2015.
- ✓ North Sweden medverkade till etablerandet av skogs- och energinätverket för att gentemot EU få igång de svenska aktörerna och aktiviteter i Bryssel, gör att de svenska perspektiven har en plattform att arbeta utifrån som tidigare saknades i debatten om skog och bioekonomi inom EU.

- ✓ NS har kunnat öka kännedomen om EFSI som en möjlighet att med stöd från EIB skräddasydda finansieringslösningar för att attrahera kapital från externa offentliga och privata investerare.

Marknads- och näringslivsutveckling för konkurrenskraftiga småföretag

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att North Sweden ska kunna bidra till bättre ny- och småföretagandetillväxt i Övre Norrland genom att kunna informera om de möjliga stöd och upphandlingsregler som finns i EU samt bevaka EU:s statsstödsregler till gagn för regionens näringsliv och vid behov uppmärksamma EU på de gränshinder som finns i strid mot intentionerna med EU:s inre marknad.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Småföretagandetillväxt (SME growth)**
 - Målsättningar:
 - Fler företag inom fler näringar kunna växa kopplat till EU-målen.
 - Särskilt de små företagen i regionen i högre grad kunna ta del av EU:s instrument för att växa och komma ut på internationella marknader.

GENOMFÖRANDE:

- I och med EU-kommissionens nya fond för strategiska investeringar, EFSI, i grunden ett riskkapitalinstrument för att växla upp investeringstakten i EU, och att den allt mer kopplas också till struktur- och investeringsfonderna har North Sweden agerat för att uppmärksamma hemåt om såväl möjligheter som nödvändigheten av att kunna dra nytta av det kapitalet, bland annat vid besök hos Norrlandsfonden och möjligheterna för att i linje med Norrlandsfondens fokus gentemot SME erbjuda riskvilliga lån säkrade via Europeiska Investeringsbanken, EIB (10/6). Norrlandsfonden skrev sedermera ett avtal om sammantaget 250 miljoner kronor med EIB.
- NS har deltagit i olika sammankomster som anordnats av Europeiska kommissionens DG GROW och DG MOVE samt Regionkommittén och i Europaparlamentets för diskussioner om finansieringsupplägg samt för deltagandekriterier för bland annat näringslivsaktörer inom ramen för EFSI för projekt inom områdena transportinfrastruktur, råvaror både gruv- och biomassa samt energiprojekt.
- NS har informerat NS Dialoggrupp Näringsliv samt diskuterat med andra bland NS huvudmannasorganisationer om finansieringsmöjligheter från EFSI.
- North Sweden har informerat om SME-program och utlysningar inom H2020, strukturfonderna och från VINNOVA gentemot aktörer på hemmaplan.
- NS deltog även i en internationell konferens i Luleå med fokus på handelsutbytet mellan Europa och USA och etableringen av ett frihandelsavtal med USA. "TRADE – International TTIP Summit in Swedish Lapland" (2-3/9).

MÅLUPPFYLLELSE

- ✓ North Sweden har bidragit till ökad kunskap om EU-stöd till företag hos olika regionala aktörer och vikten av att få med småföretagen i de regionala och internationella projekt regionen genomför.
- ✓ Det har tidigare varit ett svagt deltagande från regionens SME och är därmed ett område att fortsätta arbeta med och se var svårigheterna finns för att bidra med

bättre anpassade regelverk för SME till kommande revideringar/programperiod, för även med många olika kanaler är det svårt att för en verksamhet som NS nå enskilda SME och få upp dem på banan utan ett mer strategiskt samordnat stöd mellan regional nivå, nationellt och EU.

- ✓ Ökad kännedom om EFSI som en möjlighet att med stöd från EIB skraddasydda finansieringslösningar för att attrahera kapital från externa offentliga och privata investerare och särskilt uppmärksamma hemåt och i direkta möten om möjligheten att via EFSI skapa ökat utbud av riskkapital riktat till särskilt småföretagstillväxt med Norrlandsfonden som första svenska aktör att nappa på den möjligheten.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Fungerande inre marknad över gränserna**
 - Målsättningar:
 - Regionens företag kunna arbeta gränsöverskridande.
 - Regionens aktörer kunna dra nytta av såväl nya upphandlingsregler som offentlig upphandling av innovationer.
 - Regionens aktörer vara införstådda med hur EU:s statsstödsregler fungerar och hur översyn av dem sker.

GENOMFÖRANDE:

- NS har hållit sig informerad via främst handelskammaren Västerbotten samt inom EFNS om notifieringsprocessen för flygplatserna Skellefteå och Sundsvall för att kunna bistå med EU-relevant information vid behov.
- NS har också utifrån det i dialog med Handelskammaren Västerbotten planerat ett seminarium om flygsektorn inom ramen för Västerbotten på Grand i januari 2016 och bland annat tagit kontakt med EU-kommissionens DG Konkurrens för att bjuda in relevant tjänsteman för diskussioner om flygplatsstödet under seminariet.
- NS har i övrigt följt implementeringen av de uppdaterade statsstödsreglerna och de särskilda undantag som norra Sverige fick i den process som var och NS var engagerad i, för att kunna uppdatera aktörerna på hemmaplan.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ EU-kommissionens beslut om förändrade regler för statsstöd ger fortsatta möjligheter till stöd i glesbygd men med tydligare krav på analyser och argumentation för det, vilket NS kunnat bidra till att förmedla kunskap om.
- ✓ North Sweden medverkade till att regionens små flygplatser fick undantag från förbudet mot statsstöd där dock några flygplatser låg i en gränszon för den notifieringsprocess som infördes med de nya statsstödsreglerna och har kunnat berätta om processen och EU-kommissionens bedömningsgrunder för att bistå näringslivets företrädare med intresse i berörda flygplatsers fortlevnad.

ATTRAKTIV LIVSMILJÖ

Miljöriktig, hälsosam och klimatsmart tillväxt

Målsättningen är att från North Swedens sida etablera ett arbetsfält inom klimat, hälsa och miljö och uppmärksamma Norra Sveriges utvecklingskraft på dessa områden i EU samt upplysa i regionen om de möjligheter som EU erbjuder för utveckling, samarbeten och stöd inom klimat, hälsa och miljö och de möjligheter EIP:n Smart Cities ger för att utbyte kring sådant utvecklingsarbete med fokus på de testbäddar i form av större om- och nybyggnationsprojekt som finns i regionen. North Sweden ska i samverkan med regionens aktörer verka för ett aktivt deltagande i EU:s olika initiativ för CO₂-minskande åtgärder respektive de hälsofrämjande utmaningar som den demografiska utmaningen med allt fler äldre i glesbefolkade områden medför.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Klimatsmart hälsobefrämjande regional tillväxt genom ökat EU-engagemang**
 - Målsättningar:
 - Regional EU-kunskap inom hälsoområdet och miljöskydd, såsom vatten, skogar, avfall och biodiversitet samt EU:s handlingsplan för klimat och energi.
 - Skapa samlad kunskap om regionens e-hälsoinsatser att kunna presentera som Europeisk förebild.
 - Skapa kunskaps- och erfarenhetsutbyte på EU-nivå kring gröna lösningar som finns i Norra Sverige.
 - Regionens aktörer ska vara införstådda med möjligheter inom EU:s fonder och program samt övriga instrument inom miljö och klimat.

Europaforum Norra Sveriges tjänstemannagrupp inom miljö, energi, klimat den 17/2 med Pierre Schellekens, biträdande kabinettschef hos Miguel Arias Cañete. EU:s energikommissionär.

Satu Norsten-Manninen, Norrbotten, Lena Friborg, Västerbotten, samt Gunnar Fackel, Jämtland-Härjedalen, med Mikael Janson och Martha Bahta från North Sweden i NS trapphus efter en exklusiv diskussion med Pierre Schellekens om EU:s stora nya giv Energiunionen och för norra Sverige relevanta frågor, som en del av tvådagarsprogrammet med fokus på miljö, energi och klimat.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har initierat och medverkat till att etablera ett miljönätverk i Bryssel för nordiska aktörer för att skapa en plattform för kunskapsinhämtning, skapa dialog och belysa gemensamma frågor gentemot EU och medverkan av relevanta företrädare, såsom;
 - Mats Ericsson på ITRE-sekretariatet på Europaparlamentet (19/5)

- Ida Edwartz, miljöråd på Svenska representationen i EU (24/6)
- Carla Chiaretti från Eurau om vattenfrågor (2/11)
- Piotr Barczak från EEB (14/12).
- NS deltog på Jokkmokks internationella Winter Conferens för att berätta om NS och EU:s klimatarbete under titeln *Cooperation in the EU as a tool for Sustainable Development in the North* (4/2).
- NS har tillsammans med EFNS medverkat aktivt, att ta fram ett positionspapper om EU:s Energiunion.
- NS har under två heldagar ordnat studiebesöksprogram för tjänstepersoner i arbetsgruppen för miljö/klimat/energi inom Europaforum Norra Sveriges. Syftet var att träffa relevanta aktörer som jobbar inom området och lyfta norra Sveriges synpunkter inom klimatarbetet och positionspapper. Bland aktörerna träffade gruppen bland annat Pierre Schellekens, vice kabinettschef hos EU-kommissionär Miguel Arias Cañete med ansvar för klimat- och energi frågor, Ida Edwerts, miljöråd på Svenska Representationen, samt representanter från EU-parlamentet och DG MARE om EU:s Arktiska kommunikation m fl (17-18/2)
- NS har deltagit i Europaforum Norra Sveriges arbetsgrupp klimat/energi/miljö samt två fysiska arbetsmöten på Arlanda (10/9) och i Umeå (29/11).
- NS har tillsammans med Umeå Kommun medverkat för att synliggöra Umeås kandidatur och ambitioner att bli Europas miljöhuvudstad och detta har skett bland annat genom deltagande i Europaparlamentets klimatkonferens som talare (22/10) och genom att ordna ett möte med miljörådet Per Hallström, Svenska Representationen vid EU tillsammans med Umeå Kommun under deras deltagande på Green Week i Bryssel (3/6).
- NS har vid flertal tillfällen träffat aktörer som jobbar med klimat, energi och miljö samt deltagit på konferenser och seminarium i temat både i Bryssel och i regionen i syfte att etablera kontakter och nätverk. Exempel på konferenser är:
 - Lighting the Way For Smart Cities: The EU's Lighthouse Projects as Guides to a Greener Future (5/5)
 - Policy Briefing on The circular economy - The Commission's roadmap (21/5)
 - Engaging cities and citizens towards Paris climate negotiations (29/5)
 - Lunch Seminar: Nutrient Cycling in Circular Economy (29/5)
 - Towards toxic-free plastics and more sustainable recycling Europe's pressing challenge (2/10).
 - Climate Finance: How to bring the private sector on board? (7/10).
 - Towards an EU Circular Economy - How to maximise Europe's resources? (29/10).
- NS dialoggrupp för klimat och miljö har vid flertalet tillfällen informerats via riktade informationsinsatser.
- I samband med möte med NS dialoggrupp i Skellefteå informerades särskilt om Klimat, hälsa och miljö inom H2020 som är en stor del av de samhälleliga utmaningarna inom EU:s forskningsprogram (30/3).
- NS planerade tillsammans med SKL inför en konferens inom Sveregenätverket våren 2015 för en workshop om e-samhälle med fokus på e-hälsa.
- Direktören för NS medverkade som talare vid en stor klimatkonferens inför COP21-mötet i Paris, anordnat av Vänster- och Miljögruppen i Europaparlamentet, för att berätta om lokala regionala initiativ i norra Sverige såsom LKAB:s energisnåla tåg, fjärrvärme och biomassa-utbyggnad, Umeås strävan att bli Green Capital samt serverhallsutbyggnaden med ren miljömärkt energi (22/10).

- NS har engagerat sig i ett hälsonätverk tillsammans med andra svenska regionkontor och har under året träffat hälsorådet Sara Johansson, Svenska representationen (19/5) och Annika Nowak, som jobbar i kabinettet för EU-kommissionären Arūnas Vinčiūnas med ansvar för hälsorelaterade frågor (9/11).
- North Sweden har via hemsidan informerat om relevanta utlysningar och förändringar inom klimat och miljöområdet rörande klimat och energipaketet, klimatförhandlingarna i Paris, Cirkulär ekonomi, Life-programmet, 7:e miljöhandlingsprogrammet och aktuella konferenser kring miljö, klimat och alternativa energikällor.
- NS har bevakat hälsorelaterade frågor och informerat om EU:s olika program och utlysningar.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ North Sweden har under året börjat etablera arbetsområdet inom Attraktiv livsmiljö och initierat ett miljönätverk på Brysselarenan och i det sammanhanget arbetat nära Europaforums arbetsgrupp för miljö, klimat och energi och kanaler för informationsförmedling av det som händer i EU.
- ✓ NS har kunnat bistå hemmaaktörerna vid förfrågningar inom olika relaterade frågor kring hälsa och miljö samt också tillsammans med hemmaaktörerna gjort insatser i samband med Green Week och klimatkonferenser som några aktiviteter för att höja aktiviteten på området hos regionens aktörer gentemot EU.

Kreativ kultur-, design- och kompetensutveckling med lockande upplevelser

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att från North Swedens sida dels ge underlag för hur EU:s strategier samt fonder och program kan stödja behovet av kompetensutvecklingsinsatser och till EU:s företrädare kunna kommunicera det och de regionala goda exempel genom nyttjande av ny teknik som finns, dels i dialog med regionens turismnäring se hur en möjlig samlad utveckling av regionens turism- och upplevelsenärings kan samspela med EU:s strategier. Den samiska kulturen är ett specifikt perspektiv att inom ramen för EU:s arktiska dialog även från North Sweden medverka till, för att i EU föra in Övre Norrlands samlade regionala perspektiv. North Sweden ska också fortsatt använda "varumärket" Umeå2014 som ett verktyg för en långsiktig ambition att gentemot EU kunna lyfta fram, att Övre Norrlands framväxande kreativa näringar och kluster och innovationsförmåga har relevans för hela EU och EU:s tillväxtstrategier, inte minst inom exempelvis designområdet.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Övre Norrland ses som en relevant partner för kultur och kreativitet i EU**
 - Målsättningar:
 - På Brysselarenan kunna dra fortsatt nytta av Umeå2014 som en symbol för en region med kreativa näringar och kulturdriven tillväxt.
 - Inom EU etablera insikt om den innovationsförmåga och kreativa potential som med rätt stöd finns i de nordliga delarna av EU.
 - Ökad kunskap och intresse för samverkan med norra Sverige inom olika framtidsområden såsom design från EU och aktörer i Europa.
 - Ökat nyttjande hos regionens aktörer av EU:s stöd för kulturell verksamhet och internationellt utbyte.

GENOMFÖRANDE:

- NS har vid ett flertal tillfällen träffat aktörer på hemma plan och i EU som jobbar med kultur och turism inom regional utveckling samt deltagit på konferenser och seminarium på temat både i Bryssel och i regionen i syfte att etablera kontakter och nätverk, såsom:
 - Breakfast Meeting - Culture for cities and regions initiative (22/1)
 - Möte om turism med Bengt Wennerstein, Näringspolitiskt råd på Svenska Representationen vid EU (12/11).
 - Gender Equality - local actions bringing real change (3/3)
 - Workshop on IT in Tourism (21/3).
 - Informerat om Creative Europe programmet (kultur och media) i olika sammanhang, som t.ex. i möten med Luleå kommun och Luleå tekniska universitet samt kulturarbetare, institutioner och mediabolag inom film, TV och spelproduktion.
- North Sweden är engagerat i det regionala forsknings- och innovationsnätverket ERRIN i dels arbetsgruppen för design och kreativitet där North Sweden var medarrangör av tvådagarskonferensen EU Design Days som är inne på fjärde året och blivit en plattform för utbyte om designrelaterade frågor i EU med för året medverkan av EU-kommissionen och ledande designaktörer från engagerade regioner i hela Europa, sammantaget närmare 200 deltagare. NS kunde i programmet få med Linnéa Therese Dimitriou från Umeå Universitet/Sliperiet som avslutningstalare för att ge ett inspirationsanförande om arbetet med "Interaktiva miljöer som attraherar nya idéer och samarbeten" (24-26/9).
- NS medverkade under 2014 till att Europeiska Ekonomiska och Sociala Kommitténs (EESC) vice ordförande Jane Morrice besökte Umeå under kulturhuvudstadsåret med fokus på det samiska temat och det väckte idén om en samisk utställning i EESC som delar hus med Regionkommittén, CoR. Under 2015 var NS med i planeringen för att få med svensk samisk medverkan från regionen, som också blev fallet med bland annat fotografier av Västerbottens museums fotograf Petter Engman i utställningen och utställningskatalogen "Discover the Sámi People" (18/3-16/4).
- I samband med den välbesökta invigningen av utställningen på EESC ordnade NS också med svensk medverkan genom ordföranden för Sametinget, Håkan Jonsson, samt Kulturrådet Tomas Lindman på Svenska Representationen till EU, som invigningstalare (18/3).
- På torget utanför Europaparlamentets anordnades "28 på din tallrik" - en europeisk matmässa där besökarna kunde ta del av alla EU-ländernas smakupplevelser och mattraditioner i respektive land. North Sweden åtog sig att medverka som representant för Sverige och bjöd på Västerbottensost och kanelbullar (23/6).

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ North Sweden medverkar i ökande grad strategiskt vid aktiviteter kopplat till turism i Bryssel och att vid besök av relevanta aktörer ha med turismfrågorna som en väsentlig tillväxtindustri, i syfte att hitta formerna för arbetet med detta arbetsområde samt rätt aktörer att arbeta med på hemmaplan.
- ✓ NS har medverkat till att regionens aktörer i Bryssel utifrån kreativa näringar och temat Umeå2014, synliggjorts genom olika aktiviteter, framförallt att regionen åter fick en framträdande roll under det årliga Design Days som är en konferens som samlar ledande aktörer inom design och kreativa näringar från hela Europa och EU-kommissionens ansvariga för policyarbetet inom detta område.

- ✓ NS har också i spåren av Umeå2014 men också EU:s arktiska arbete och dialoger som inbegriper urfolken till vilka även North Sweden bjuds in som en region omfattande den Samiska befolkningen, även under 2015 medverkat till att i EU synliggöra och få medverkan från svenska Samiska företrädare.
- ✓ North Sweden informerar via nyhetsbrev och direkt informationsförmedling om landsbygdsfond, socialfond och Erasmus+ som verktyg för utbyten och utveckling kring inte minst kompetensförsörjning.

North Sweden medarrangerade även 2015 EU Design Days (24-26/9).

ERRIN-nätverkets Design Days har blivit en samlingspunkt för utbyte i EU kring design och kreativa näringar med medverkan från EU-kommissionen och som samlar ett par hundra aktörer från hela Europa. Det är en möjlighet att genom ERRIN-nätverket påverka EU:s politik inom kulturella och kreativa näringar och en möjlighet för norra Sverige att visa upp sig även inom detta område. Linnéa Therese Dimitriou från designutvecklingscentret Sliperiet vid Umeå Universitet gavs tillfälle att avsluta dagarna med ett uppskattat inspirationsanförande.

Kommunikation

WEBB:

North Sweden har via sin hemsida, <http://www.northsweden.eu>, löpande förmedlat nyheter med EU-perspektiv i syfte att informera och uppdatera regionala intressenter om det som sker i EU och regionen med EU-perspektiv.

Antal besök kan innehålla flera besök från samma person. Nya besök är personer som aldrig tidigare besökt webbplatsen. Ett högt antal nya besökare tyder på att man är bra på att leda trafik till webbplatsen, medan ett högt antal återkommande besökare är ett tecken på att webbplatsens innehåll är tillräckligt lockande för att besökarna skall komma tillbaka.

Totala antal besökare till hemsidan har under året minskat något medan andelen nya besök, dvs förstagångsbesökare, har ökat i andel. Hemsidan hade totalt 21.936 (25.345) besök under 2015, det är minskning med 13,45 %, med ett snitt på 60,3 besök varje dag. Antal unika besökare, dvs användare har minskat till 12.580 (13.039).

Nyckeltal för 2015 (med jämförelsesiffror för 2014 inom parentes):

	1 jan - 31 dec 2015 (2014)
Antal besök per dag	60 (70)
Antal unika besökare	12 580 (13 039)
Genomsnittlig tid på webbplatsen	2 min 34 sek (3 min 17 sek)
Genomsnittligt antal sidor per besök	2,55 sidor (3 sidor)
Andel nya besök	54,34 % (48,47 %)
Direkt trafik	22,5 % (28,2 %)
Hänvisning från Nyhetsbrevet	8,76 % (4,64 %)
Hänvisning från Facebook	4,35 % (4,2 %)

Det går att se att den totala trafiken från Västerbotten och Norrbotten har ökat, men att trafik från andra europeiska länder har minskat. Fler trafikanter mot tidigare har kommit till NS hemsida från olika söksiter, såsom Google, med främst sökord som "North Sweden" eller "North Sweden EU". Mest populära innehållet är Startsidan, Om oss, Kontakta oss, fokusområdessidorna följt av partnersök.

De tio mest populära nyheterna var:

1. Högnivåmöte i Köpenhamn - infrastrukturen i Norr
2. Vi hälsar vårens nya praktikanter välkomna
3. North Sweden hälsar Anthony välkommen
4. Hösten nya praktikanter
5. Kiruna Wagon, LTU och SSAB deltar i internationellt EU-projekt inom Horisont 2020
6. Umeå på EU:s miljökonferens Green Week 2015
7. Gör praktik på North Sweden
8. Ett viktigt steg för lokalt ledd utveckling
9. EU miljoner till Luleå hamn
10. Umeå på tredjeplats i ranking av smarta städer

Besöken är hemsidan är jämnt fördelade över året med undantag för juli och augusti samt under juledigheten när besöken blir betydligt färre både på hemsidan och på Facebook. Utifrån statistiken ökar antalet besökare på sidan de dagar som nyhetsbrevet publiceras.

Flest unika besökare under en dag hade North Swedens hemsida med 229 personer som kan jämföras med 269 förra året.

Validerat.se är en tjänst som testar webbplatser för tillgänglighet och vår webb har haft 99-100% passerade tester under hela året.

North Sweden har sedan februari 2010 en Facebook-sida som i slutet av 2015 hade 517 följare (d v s "gilla-markeringar") det är 108 fler personer än förra året. Vid varje statusuppdatering nås i snitt ca 200 personer. Räckvidden varierar dock och flera av inläggen når närmare 500 personer och som flest nådes 3.160 personer.

NYHETSBRUV:

Under året hade North Swedens nyhetsbrev haft ca 1.000 prenumeranter som varannan vecka fått nyhetsbrevet. Därutöver har 495 läst nyhetsbrevet via webben under året.

Totalt skickades 21 nyhetsbrev ut 2015:	
2014-01-22	Norrbotnen medverkade på högnivåkonferens i Bryssel, Övre Norrland - en aktiv part inom EU:s transportnätverk, Hur påverkar EU:s nystart den lokala och regionala nivån?
2014-02-05	Utlysning av projektmedel inom strukturfonderna nu öppen, Nya praktikanter i Bryssel, Rapport om Arktis och Ny CPMR sekreterare
2014-02-19	Ny OECD-studie för ett starkare och slagkraftigare norra Europa, Tjänstemän från Europaforum Norra Sverige i Bryssel och North Swedens uppstartsmöte om regionernas roll i EIP
2014-03-05	Regeringen godkänner ansökan om medel till Norrbotniabanan, EU-kommissionens nya förslag rörande Energiunionen & Utlysning av praktikplats hösten 2015
2014-03-19	NSPA:s arbete med OECD-rapporten officiellt igång, Vernissage för utställningen Upptäck samiska folket & Europaforum XXI Norra Sverige genomfört i Östersund
2014-04-02	Konferens om EU:s nystart, Regionalt uppstartsmöte för EIP, Seminarium om regionala strategier kring bioekonomi & North Sweden önskar en glad påsk!
2014-04-16	Europaparlamentet antar ny skogsstrategi för unionen, Umeå finalist i European Green Capital för andra året i rad, Omfördelning av forskningsanslag skapar splittringar inom EU och North Sweden söker praktikanter
2014-04-30	Europaforum Norra Sverige tycker till om transportfrågor, Resolution om EU:s skogsstrategi antogs i Strasbourg och Nya verksamhetsdokument för North Sweden har antagits
2014-05-21	Möte på Europaparlamentet om NSPA:s OECD-studie, EU-kommissionens förslag till en ny digital inre marknad och Seminarium om förnybar energi och hållbara transporter i Östersjön
2014-06-04	NSPA deltog vid konferens rörande Europeiska Arktis, Junckerplanen sätts i verket och Umeå Green Capital finalister på miljökonferens i Bryssel
2014-06-18	Högnivåmöte i Köpenhamn om infrastrukturen i Norra Sverige, Förnybar energi och hållbara transporter i Östersjöområdet och NSPA arrangerade seminarium i Oulu tillsammans med OECD
2014-07-02	Glada besked om EU-stöd till Norrbotniabanan och Malmbanan, Norra Sverige på plats under EU:s transportdagar i Riga och Glad sommar önskar vi på North Sweden
2014-09-10	Välkommen Anthony ny medarbetare, Välkommen höst med nya praktikanter och Storumans kommun på besök i Bryssel
2014-09-24	Nya smarta samarbeten i EU:s glesbefolkade områden, Välkommen till NSPA-event under Open Days och Förbättrade förbindelser i EU, Skandinavien och Övre Norrland
2014-10-08	OECD-möte i Kirkenes om tillgängligheten i NSPA, Framtidens design på årets EU Design Days och Gymnasieelever från Skellefteå besökte Bryssel
2014-10-22	Europaforum Norra Sverige positionerar sig i EU, NSPA-seminarium om tillväxt från Norr, Biometan från avfall som framtidens energikälla

2014-11-05	Dialog med EU-kommissionen om Botniska Korridoren, Norra Sveriges klimatlösningar i Europaparlamentet, EU-kommissionens nya arbetsprogram presenterat
2014-11-19	EU-miljoner till Luleå Hamn, Europeiska Arktis framtid på agendan och Artikelserie från North Sweden om Råvaror i norr
2014-12-03	Nordliga dimensionen - länken mellan Europa och Arktis, EU-kommissionens nya cirkulära ekonomipaket och Artikelserie del 2: om råvaror i norr med fokus på Boliden
2014-12-17	Välkommen till Europaforum Norra Sverige i Piteå, Tack till Lars Wikman för den här tiden, Artikelserie del 3: om råvaror i norr med fokus på SSAB och God Jul och Gott nytt år önskar North Sweden

Drygt en tredjedel av mottagarna öppnade nyhetsbrevet och av dessa klickade 36,2 % på minst en länk i nyhetsbrevet, att jämföra med 33 % året innan. Detta innebär att andelen aktiva prenumeranter (de som klickade av alla som fick e-post) är 12 % (ca 125 personer). Både i öppningsfrekvens och aktiva prenumeranter ligger North Sweden över medel för organisationer enligt branschstatistiken.

BESÖKSVERKSAMHET:

Besöksverksamheten är en viktig del av North Sweden då den ökar informationsspridning och delaktighet, så när det är möjligt och lämpligt skrivs nyhetsartiklar om besöksgruppernas program och intryck av Bryssel. Dessa artiklar är ofta populära i nyhetsbrevet och bidrar förhoppningsvis till att uppmuntra till fler besök.

Under 2015 har besöksgrupperna varit fler än tidigare år, vilket kan finnas flera förklaringar till, men i och med att den nya programperioden nu startat upp fullt ut och att tillsättningar och annat efter det svenska valet 2014 skett, har också intresset, möjligheterna och behovet av att lära mer om och medverka i aktiviteter i EU ökat. Därtill har delegationer från Norrbotten och Västerbotten deltagit i konferenser såsom Open Days och Svereg, som är aktiviteter som tar mycket tid i anspråk att arrangera men når många från olika delar av regionen samtidigt. North Swedens fokus ligger i att bistå med expertkompetens som efterfrågas av besöksgrupper från regionen snarare än allmänna EU-upplysningsresor, särskilt när det gäller aktörer som inte räknas till huvudmannanorganisationerna.

Under året arrangerades ett utökat rapportörmöte för Europaforum Norra Sverige 8-9/10 där NS var samordningsansvariga för tvådagars-konferensens program där c:a 70 politiker och tjänstepersoner från de fyra nordligaste regionerna deltog. NS tog även fram ett bakgrundsmaterial inför konferensen med information om samtliga informationsområden.

NS har vid olika tillfälle anordnat studiebesöksprogram som ofta sträcker sig under två dagar, där grupperna vanligtvis får träffa representanter från EU-kommissionen, Sveriges ständiga representation i EU och Europaparlamentet samt andra relevanta aktörer i Bryssel. NS har också fått många andra mer eller mindre formella besök samt praktiskt assisterat regionens företrädare när de besökt Bryssel. På grund av det höjda säkerhetsläget i Bryssel efter terrorattacken i Paris valde två besöksgrupper från Landstinget i Västerbotten och förhandlingschefer från Umeå kommun att ställa in sina besök.

Organiserade besök för North Sweden i Bryssel från regionala aktörer under 2015:

- Arrangerat fullt besöksprogram för arbetsgruppen inom klimat/energi/miljö i EFNS (17-18/2).
- Prata om NS för TCO Örnsköldsvik och Västerbotten på studieresa till Bryssel (23/3).

- Berätta om NS och aktuellt i EU för regionala företrädare i samband med den gemensamma konferensen mellan Brysselkontoren inom Sveregnätverket (25/3).
- Berätta om NS för skolklass på Anderstorp gymnasium i Skellefteå (27/3).
- Berätta om North Sweden för företrädare på Uminova innovation på besök (10/6).
- NS berättat om verksamheten för Handels i Umeå på studieresa i Bryssel (16/6).
- Arrangerat fullt besöksprogram för Storumans kommunledning och berätta om NS arbete för dem (7-9/7).
- Berätta om NS för besökare från Miljöpartiets landstingsgrupp i Norrbotten (15/9).
- Berätta om NS för besökare från Feministiskt Initiativ Umeå och Kiruna med flera svenska kommuner i Bryssel (29/9).
- Tillsammans med Europa Direct-kontoret i Västerbotten anordna besöksprogram den för fem EU-ambassadörer från Skellefteåskolor (29/9-1/10).
- Arrangerat fullt besöksprogram för Länsstyrelsen i Norrbotten på besök (8-9/10).
- Berätta om NS för Umeå Kommuns utvecklingsenhet på besök i Bryssel (14/10).
- Berätta för besök från SVT Norrbotten och SVT Stockholm på studieresa i Bryssel om North Sweden och påverkansarbete i EU (20/10).
- Arrangerat fullt besöksprogram för Skellefteå kommun och skolungdomar och berätta om NS arbete för dem (29/9-1/10).
- Anordna med och på EU-kommissionen berätta om NS och lobbying i EU för en grupp moderater från norra Sverige (30/11).

Storuman i samspråk med EU-kommissionen den 7 juli om kommunens utmaningar med planerad råvaruexploatering.

Tomas Mörtsell och Karin Malmfjord med flera från kommunledningen i Storuman på besök i Bryssel (7-9/7) i regi av North Sweden. Bland annat gjordes ett besök på EU-kommissionens enhet för råvarufrågor på DG GROW för att redogöra för och föra dialog med EU om de utmaningar kommunen står med för en långsiktigt hållbar samhällsutveckling i kombination med stora pågående och planerade investeringar i kommunen inom råvaruområdet.

Bilaga: Program Europaforum Norra Sverige i Bryssel 8-9/10

	
<p>DAG 1: 8/10 (forts.) Restaurant l'Atelier (Rue Franklin 28) 18:40 Samling på Thon EU Hotell för de som vill gå i samlad trupp till restaurangen 19:00 MIDDAG med fördrink Gäst: Bengt Wennerstein; Industri- och Regionalråd, Sveriges ständiga Representation till EU</p>	
<p>DAG 2: 9/10 Svenska EU-representationen (Square de Meeûs 30)</p>	
<p>EU:s ÖVERGRIPANDE PRIORITERINGAR 2014—2020</p>	
<p>PASS 7: Svenska perspektiv på EU:s nuvarande arbete</p>	<p>9:00 Sveriges syn på EU:s viktigaste frågor denna mandatperiod Åsa Webber; Biträdande Ambassadör, Sveriges representant Coreper 1, Sveriges ständiga representation till EU</p>
<p>9:20 Vad EU:s politiska inriktning betyder för Sveriges Kommuner och Landsting</p>	<p>Kristin Ivarsson; Handläggare, Internationella sektionens Brysselkontor, Sveriges Kommuner och Landsting, SKL</p>
<p>9:40 Diskussion</p>	
<p>PASS 8: "Junckerplanen" för tillväxt i Europa</p>	
<p>10:00 The Fund for Strategic Investments in the EU, EFSI [EU-fonden för strategiska investeringar]</p>	<p>Monica Peña Saestre; Policy Adviser, European Investment Bank, EIB</p>
<p>10:35 Fika</p>	
<p>SIKTE MOT REGIONAL UTVECKLING 2021—2027</p>	
<p>PASS 9: EU:s sammanhållningspolitik för Regional Utveckling med stöd av OECD</p>	<p>11:00 The EU cohesion policy now and for the future [Sammanhållningspolitiken nu och framåt] Mikael Landabaso; EU-kommissionen (på en särskild esset av Eric van Breda, Head of Unit for Economic Analysis)</p>
<p>11:20 OECD on regional development in the NSRF [Regional utveckling för NSRF enligt OECD]</p>	<p>Jose Enrique Garcilazo; Head of Unit, Regional Growth and Policies, Regional Development Policy Division, OECD</p>
<p>11:40 CPMR comments on the future of cohesion policy [CPMR om sammanhållningspolitiken]</p>	<p>Nicolas Brookes; Director for Cohesion Policy, the Conference of Peripheral Maritime Regions, CPMR</p>
<p>11:50 Swedish comments for the debate [Svenska kommentarer i debatten]</p>	<p>Bengt Wennerstein; Industri- och Regionalråd, Sveriges ständiga Representation till EU</p>
<p>12:00 Diskussion [Diskussion]</p>	
<p>12:30 LUNCH</p>	
<p>PASS 10: Europeiska Arktis i centrum av periferin</p>	
<p>13:30 The coming EU Arctic Policy [Den kommande Arktiska policyn för EU]</p>	<p>Ramon van Borneveld; Policy Officer, Maritime Policy Atlantic, outermost regions and Arctic; DG MARE, EU-kommissionen</p>
<p>PASS 11: Regionen, Sverige och EU i världen</p>	
<p>14:00 Det handlar om att handla: Tal och samtal med Sverige EU-kommissionär</p>	<p>Cecilia Malmström; Handelskommissionär, EU-kommissionen</p>
<p>14:55 Antagande av eventuella position(er)</p>	<p>Rapportör(er), Europaforum Norra Sverige</p>
<p>15:00 Avslut med Fika</p>	
<p>8:30 Tjänstemannamöte Europaforums Tjänstemannagrupp 9:00 Rapportörmöte Europaforums Rapportörsgrupp</p>	
<p>Uppställning</p>	
<p>Aterkoppling kommer efter forumet genom utskick till deltagarna av dels talapresentationerna och referat från del som behandlades, dels en utvärdering som alla är mycket välkomna att svara och ge sina kommentarer på!</p>	
<p>2 (2)</p>	

	
<p>Ny programperiod i EU – nya möjligheter och nya utmaningar för Norra Sverige! Program för utökad rapportörmöte Europaforum Norra Sverige i Bryssel 8-9 oktober 2015</p>	
<p>DAG 1: 8/10 Svenska EU-representationen (Square de Meeûs 30) 9:00 Välkomstfika och registrering</p>	
<p>SPELPLANEN: "OWMSTART EU"</p>	
<p>PASS 1: Inledning Europaforum Norra Sverige i Bryssel</p>	<p>9:30 Välkommen till Europaforum Norra Sverige i Bryssel Anders Josefsson; Vice Ordförande samt Rapportör Europaforum Norra Sverige</p>
<p>9:45 Om programmet och vilka vi är och vad vi gör i Bryssel</p>	<p>Mikael Jansson; Direktör, North Sweden European Office</p>
<p>10:00 Presentation av eventuella position(er) att antas av forumet</p>	<p>Martin Karissou; Adviser European Affairs, Mid Sweden European Office</p>
<p>Rapportör(er), Europaforum Norra Sverige</p>	
<p>PASS 2: Onstart för EU under ny ledning</p>	
<p>10:10 Norra Sverige i EU</p>	<p>Mikael Jansson; Direktör, North Sweden European Office</p>
<p>10:40 The Big Picture with Juncker in Focus [Den stora bilden med Juncker i spetsen]</p>	<p>Fabian Zuleeg; Chief Executive, European Policy Center, EPC</p>
<p>11:25 Fika</p>	
<p>FOKUS FÖR FRAMTID MED EUROPA 2020</p>	
<p>PASS 3: Connecting Europe handlar också om oss</p>	<p>11:50 Trans-European corridors over the borders [Infrastrukturkorridorerna över alla gränser] Menno van der Kamp; Policy Officer TEN-T, DG MOVE, EU-kommissionen, Advisor to the coordinator Scandinavian-Mediterranean Corridor, Mr. Pat Cox</p>
<p>12:10 Northern Dimension of Transport for Europe [EU:s nordliga transportdimension]</p>	<p>Kim Kuivalainen; Northern Dimension and Baltic Sea regional cooperation, Division for Eastern Partnership, Regional cooperation & OSCE, European External Action Service, EEAS</p>
<p>12:30 Diskussion [Diskussion]</p>	
<p>13:00 LUNCH</p>	
<p>PASS 4: Energiunionen för våra regioner</p>	
<p>14:00 Nystart för en Europeisk samlad Energiunion</p>	<p>Pierre Schellekens; biträdande chef Energi-kommissionär Cañetes kabinet, EU-kommissionen</p>
<p>14:20 Skogen, en källa för ny energi i Europa</p>	<p>Agnete Nourred; Landbruksråd, Sveriges ständiga Representation till EU</p>
<p>14:40 Diskussion</p>	
<p>PASS 5: Digitala plattformar med smart regional specialisering</p>	
<p>15:05 Digitala plattformar för framtidens nät och smarta samhällen</p>	<p>Olavi Luotonen; Scientific Officer, Experimental Platforms Net Future, DG CONNECT, EU-kommissionen</p>
<p>15:35 Fika</p>	
<p>PASS 6: Innovationsunionen med smart regional specialisering</p>	
<p>16:00 Smart Specialisation for Regional Growth in all of the EU [Smart specialisering för tillväxt i EU]</p>	<p>Jan Larosse; Policy Adviser, Competence Center Smart and Sustainable Growth, DG REGIO, EU-kommissionen</p>
<p>16:20 Boosting regional innovation potentials with EU support [växla upp regional innovation]</p>	<p>Richard Luffs; Director of the European Regions and Innovations Network, ERRIN</p>
<p>16:40 Diskussion [Diskussion]</p>	
<p>17:00 Forskning och innovation för regional utveckling ur ett svenskt perspektiv</p>	<p>Dan Andriş; Kontorschef, VINNOVA:s Brysselkontor, ämnesråd, Utbildningsdepartementet</p>
<p>17:30 Avslut för dagen</p>	
<p>1 (2)</p>	